

302620 వత్తిడినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. } చెన్న పట్టణము 1915 నం:నవంబరునెల 20 వ తేది శనివారము } No 198
నంపుటము. ౨. } రాక్షసదామనంపత్తురకాత్రికశుద్ధచతుర్థశింశ. } నందికంకర

గాంధర్వ పూట హార్మోనియములు

హిందూస్తాని కర్ణాటక కీర్తనలు తగిలుగా ప్రత్యేకము రాయ చేయబడినవి.
1 నెం. పూట రూ. 30-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. పూట రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 2 నెం. హార్మోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద 17-లు మొదలు ఆ నేతయితర హార్మోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హార్మోనియంవాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బల్లారికృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటలు సహాగలవు. విశేషముగా ఖర్చుచున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోతుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగర, రాత్రి, సన్, హంబర, బ్రయింపు ప్రైకలు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు. మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

ఈనెల 15 వ తేదీనుండి మోటారుబండి కలిగి జాను ఉదయము గం 7-30 కు కాకినాడలో ప్రారంభమైనది పత్రిక వేదిక నెడుటననున్న మోటారు ట్యాగ్నిట్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి గం 9-40 కు చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో గం 10 కు బయలుదేరి గం 12-30 కు కాకినాడ చేరును.
మధ్యాహ్నము, గం 1-30 కు కాకినాడలో బయలుదేరి గం 2-50 కు బాగ్నెరాను చేరి, తిరిగి గం 3-20 కు ఆక్కడ బయలుదేరి గం 5-0 కు కాకినాడ చేరును.
రంగూను పేటకులన ఆనగా పలకలు రవునకట్టి కమ్మలు వగయిరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.
The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COENADA.
ఆచంట సుబ్బారాయుడు, కాకినాడ.

Amrutanjana

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-3-0.
తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబొట్ల పోన్యును
చర్మపునొప్పుల బారదొలును. పోట్లబొమ్మను
వనమూలికలచే హిందూ దేశమున
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసన గలిగియుండును.
ప్రతిఇంటనుండదగిన చొకయైన వైద్యసహాయము
అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేకోడ్, బొంబాయి.
1, తంబునెట్టిపిడి నువ్వారు.

శ్రీ కృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తాబోయే	రాగమాలిక	{ 12-12406 నమామి-నారాయణ	రాగమాలిక
{ 12-12402 హే లోకా శృణుత	,,	{ 12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ్	,,
{ 12-12398 యువ్య-తె-యస్య-నగర	,,	12-12404 ఆమ్నా-యాభ్యాసన	,,
{ 12-12399 నాస్థాధర్మేణ	,,	12-12405 మదన-పరిహర-స్థితిమ్	,,
{ 12-12400 కరచరణ	కాంభోజి		
{ 12-12403 హే-గోపాలక-హేకృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క దరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad
Spencer & Co. Ltd., Madras.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలచేవి మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మనము యోగ్యతావ్రతిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు వివిధముగల వారందరు వారి యాహులను, భర్తలను, పితరులను చెలిసికొనగలరు. దూర భవముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగవ్రతములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా అద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము	5	0	0
సీమ అద్దము	6	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాల అద్దము భావలో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంపాడే. ఆనందమూర్తి గారి, కైరాజ్ ల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

వణ్ణుగం నస్యము

70 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి చెందబడి లోక ప్రసిద్ధి బడసినది.

12 తులములు 0-2-0 అణాలు.

24 ,, 1-0-0 రూపాయ.

ఆక్. కే. పరిమళనస్యము 3 phisla 12 అణాలు
బాక్సు నెం. 140 (యు) మదరాసు.

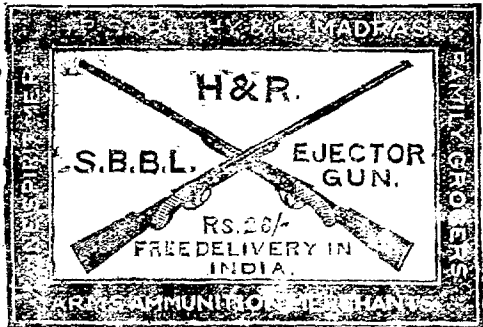
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిినది? ఏయేనమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుష్యుల స్థితి మొదలు పెట్టుండే వలభేదములవలన కలిగి ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పుకొందె? అచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరమరామచరితము, శకరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రవంచ నీతిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శైలిమిగుల నులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడినందు క్యాలికొ బైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అర్జున్ త్రుప్తప్రతి 5-0-0 కర్పణ వేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శ్రీమాద్రీశర్మ,
తెలుగునాడుకుడు, ముగ్గునిపేట హైస్కూలు, కడప.

స్వీడన్ లో తయారుచేయబడిన యాదిగుర కనుపరిచి బడియున్న జోడుకుశాహల మార్కుగల నిప్పు పెట్టెలను తెప్పించుకొనుడు. బజారులో దొరుకగల వాటిలో మంచిది. ప్రతి పదిపెట్టెలకు రెండుపెట్టెలయందు రెండు 5 రూపాయల నోటు పెట్టబడియున్నది.

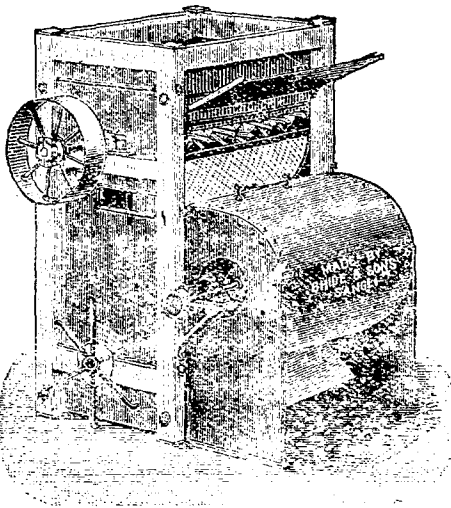
ఈపాకి మందుగుండ్లు వగయిరా సామానుల ధరలను తెలుపు పట్టి కొరవ వ్రాయుడు.

ఎస్. పి. సారథి అండు కంపెనీ,

81, నై నాబజారుకోడ్డు మదరాసు.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరుశనగ కాయలను పగుల గొట్టుటకు గాను నిర్మింపబడినది. లోపల పప్పును పగుల గొట్టుటకు కుభ్రముగా ఒజుచును. బొంబాయి మదరాసు రాజధానులందు భాగముల పరీక్ష స్థిరపడినది.

మాచుంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున మాకు వ్రాయుచును.

బై డె అండు సన్స్, సాంగ్లి - బొంబాయి.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. భర్తూలు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
హనువాట్సు నెం 212, మదరాసు.

రిజిస్టరు చేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు ఉత్తరవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకంపె దీనికి గాను గెట్టితగమైన సామాను లతో చేయబడినది. దీనిలో మా కంపెనిచ్చేయున్న పీసాయిమామూర్తి వేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మానవత్వ తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా మందరముగను లోతట్టు అద్దపు మార్కుగలిగియు.

[మాకంపెని పేరు ఎన్నటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెని పేరు వేసి తట్టు వధరట అమ్ముచున్నాము. మనుషటి వెల రు. 3-8-0.

ఇప్పటి వెల గొలుసులోవేరి ,, 8-0-0-0.
విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, ఫాకానపేట, మదరాసు.

అపాడ మేయర్స్ శ్రీమహాదేవీభాగవతము

ఇందు రాధున యాదవ పాండవాది సత్కథలు మిగుల మనోహరముగ ప్రతిపాదించబడియున్నవి. నివృత్తిపరులగు సకల మునుష్యజనులకు నుపయోక్తములగు పారమార్థిక విషయములు ప్రకృతినిరతులగువారికి వానశ్యములగు వెళ్ళు ధర్మములను సమదృష్టుగా వర్ణింపబడినవి. మరియు పరమేశ్వర తాత్పర్య సాకల్యముగ నుపదేశింపబడినది. ఇట్టి సర్వోత్తమ గ్రంథములను చెన్నపురిలోని శ్రీ గవర్న మెంటువారి ఓరియంటల్ మేన్యుస్క్రిప్ట్స్ లైబ్రరీలోని పుతి ననుసరించి సమర్థకథనము నిచ్చి వ్రాయించి మహా పండితులచే సంశోధింపించి సకల భాగోపకారార్థముగా సాంప్రదిపితో మేలికాశి మలపైని మహారాజశ్రీ రాజా శ్రీమదంకితము వెంకట జగ్గారావు బహదూరువారు శ్రీవేరుమహమ్మదపురం జమీన్ దారువారిచే స్వక్రీయ పత్రికాసంకలనముగా వ్రాయుమన ముద్రింపబడినది. ఈ మహాగ్రంథ ముద్రాణాదికమునకు దనుచే వదలిన సామ్యులో సగ బాటు మాత్రము కృత్యమహమున రాబట్ట దలచి వెల నులభము చేయించిరి.

శారబట్టతో బైయిండు చేయించిన పుస్తకము 1కి రు 1-0-0
మార్బిలు కాగితముతో బైయిండు ,, రు 0-14-0
అబ్జుర నేటివిమక ప్రసవికాభివృద్ధిగా వాల్తేరుయిత్వహమ్మ,

THE HOTEL CLARENCE.

[PHONE 431]

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

WEDDING CAKES, Xmas and, New Year Cakes prepared.

Branches:—

COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street.
Y. M. C. A. RESTAURANT, Esplanade
BAR ASSOCIATION RESTAURANT,
High Court Building

మహామహోపాధ్యాయ బ్రహ్మ శ్రీ
కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దిగ్రతులు గలవు. వలయువారి క్రింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 బిశ్వేశ్వరీయము 0-10-0
- 2 కొక్కొండ మాహాశ్యము 0-10-0
- 3 సింహచల యాత్ర 0-10-0
- 4 గోదావరి వర్ణనము 0-10-0
- 5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము 0-10-0
- 6 నరకాసురవిజయ వ్యాయోగము 0-10-0

కోడ్లుభివృద్ధి ప్రత్యేకము

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,

(281) రాజమహేంద్రవరము.

కావలెను

జితాను మున్నగు సరకులను అమ్ముటకు ఏజెంట్లును, గుత్తగా కొను వర్తకులను కావలెను. రేట్లు చవుకగా నుండును, వివరములను తెలియగోరువారు 0-4-0 బిళ్లలనుచేర్చి పంపవలెను.

ది మ్యూచుయల్ కో-ఆపరేటివ్,
ఏజెన్సి మదరాసు.

కృష్ణా మోటారు సర్వీస్ కంపెనీ

కృష్ణాజిల్లాలోని యేలూరుతాలూకా యందుగల చింతల పూడికిని యేలూరునకును 30 మైళ్ళ పొడవైన బాకలుభండు రోడ్డుగలది. ఆరోడ్డుమీద యేలూరునకును చింతలపూడికిని రాకపోకలకు ఎడబండ్లుమీదను నుమారు 20 గంటలు పట్టును. ఆప్రయాణమిప్పుడు రెండుమూడుగంటలలో నుకరముగ జేయవచ్చును. ప్రయాణ సౌకర్యములు గలగజేయుటకై కృష్ణా మోటారు కంపెనీ స్థాపించబడినది. ఆ కంపెనీవారు ప్రస్తుతము రెండు పెద్ద మోటారు బండ్లను చింతలపూడి రోడ్డుమీద వాడుకయందునుట శోభిల్లున చేయుచున్నారు.

ఒక మోటారు బండియందు తదనకు 28 మంది ప్రయాణము చేయగలరు. ఈ మాసమునందు మోటారుబండ్లు నడుచుట ప్రారంభమగును. బండ్లు ఏ తేదీనుండి నడుచునదియును టికెట్లధర వివరమును కంపెనీవారి నిబంధనలను బండ్లు నడుచుట ప్రారంభించుటకు వారముదినములకు ముందు ఏలూరు నందును చింతలపూడియందును రోడ్డునకు ప్రక్కలకుండు ప్రేషములలోను ప్రకటనములమున వెల్లడిచేయబడును.

ప్రాప్తేటరు,

(294) కృష్ణామోటారు సర్వీస్ కంపెనీ.

కస్తూరి తులం 1కి రూ. 30-0-0

ఆదిపచ్చికాన లేక జన్మ

తులం 1కి రూ. 3-4-0

గోరొజనము తులం గకి 2-0-0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

మోహినీ తైలము

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.

ఇది మనోహరీశ్వరుజేయు నిద్యార్థము, స్తీడప్త, ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు

కావించుదుల చికిత్సానికి సావనూగింపవలసివచ్చును. త్రాచుచున్నట్లే యెరుగి వానిని గా మరలించును.
 నిల పేనా 1-కి రూ 1.00) యామనీసాలను కె-10-00 చిను యిచ్చును. (ప్రతి విల్లరమనామిని వోరమను.)
 సావనీవంట్టు:- అప్పుడు ఇది సేతుకా ప్రవో అట్టే కియిల్ కుచ్చి, నెం. 15కి బూమామనీను, బొంబాయి
 సాదాను ఎవంటి:- నునా పురుషాత్తమ మార్చి పిరికి, ప్రాచినికాకోహ్ గాలింక కినినూపము, సుద్రాన్

ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.

యే ధాంతమున మిక్కిమండలివారు వారికి పత్రికము
సాహస్యము కేమియు తాము చేయలేదని తలంచి, ఆయా
స్వేచ్ఛిమిద కిరకు పవును పత్రికపక్షకారును జేయబూసడుకో,
లేక తను తాటస్థమువలన మిక్కిమండలివారి సయ్యమునకు
తావునిచ్చి, వారి సమునికాగునమును నుకరము చేసితిరని
పిమ్మట జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా మున్నగువారు తమతాళము పట్టు
దుర్యయను నాగంతుక యనందర్భులును పత్రికీంచి గ్రీసు
వారిపూడే యే దు రెత్తులను కుద్యుకొనియున్నారు.
ఈ యేర్పాటులు త్రివిధములు గానున్నవి. వీనికి మూడింటికిని
గూడ సాంగ్రామిక పక్షముల యంగీకార మిరువడింది. ౧.
బ్రిటి సందర్భమునగూడ గ్రీసువారిని మిత్రమండలి వారికి
శాశ్వత పరముగా పనిజేయు కోరబడుట; ౨. యూధాంతపర
మున కొన్ని వర్షములవరకు గ్రీసుదేశపు వ్యక్తిత్వమును కాపా
డుటకు జర్మనీవారు హామీ చుట్ట ౩. యూధాంతమునవచ్చు
సంధి యేర్పాటులలో గ్రీసుదేశముయొక్క అంతర్జాతీయ
స్థానమును నిర్ణయించు వరకును నిమాద్వంద్వపనిచేయు
మును పురస్కరించు ని జర్మనీఆస్ట్రీయావారు పనిజేయుట
ఈయేర్పాటులవలన గ్రీసుదేశవనభయకతులను ఉండగల్గుకొని
నది. మొదటి యేర్పాటువలన మిత్రమండలి వారికి శాశ్వతమై
త్రివిచ్చి వారిశతృత్వమున తప్పించుకొనినది; రెండవదా వలన
జర్మనీ ఆస్ట్రీయావారి యనంతర్భు దుగాతలను నొక్కిపెట్టి
నది; మూడవదానివలన అంతర్జాతీయాలాచనములందు తనయ
ధానానమును నిలుపు కొనినది.

బాగాదు పట్టణము.

బాగాదు టర్కీవారి పట్టణము. పరివృత్త నింపుకాని
ఈ కలియించును. టిగ్రిసు నదిమీద నున్నది. టిగ్రిసు నదియు,
ఇస్ఫహానునదియు సంగమమున ప్రదేశ ప్రాంతమును ఆంధ్రము
లు స్వాధీనముచేసికొని, టర్కీవారిని తరుముచున్నది. కలు
ఆల్ అమరావతిను ప్రదేశమున ఆంధ్రము చేరినది. దీనిని,
బాగాదునకు నదిలో ప్రమాణముచేసిన 200 మైళ్ల దూరముం
దును నాలుదారి వెల్లియెడల దీనిలో సగము దూరముకం
టె నెట్లయడదు. దీనిని శ్రీమత్తము 762 వ సంవత్సర
ములో ఆల్ మన్నున కాలిఫాకట్టించినట్లు చెప్పుచు కాలి
పులు రాజ్యము చేసినంత కాలమో పట్టణము నా గ ర క
రసంవహనము ముట్ట ప్రాయము గ నుండెను.
కవులెమి, గాయకులెమి, రాజ్య కేతలెమి, శాస్త్రజ్ఞులెమి, పం
డితులెమి, ధీరులెమి, బాగాదునందు కర్మలుచుండెడివారు.
ప్రాచ్యదేశకవ్యకవీరము లిక్కడ కవ్యవహరింపబడుచుండెను.
ఇక్కడివారి జ్ఞానము సర్వత్ర వ్యాపించుచుండెను. ప్రాయశ్చల
సభ్యత ఇక్కడ మూర్తిభవించినట్లుండెను. మంగళలేమి
తార్తారులెమి, పాణినిలెమి, ఇక్కడ తమ యధికారము చెల్ల
యించిరి, కాని చివర కీర్తిప్రభురాజును ౧౬3౮ సంవత్సరము
లో టర్కీవారికేమి నేటివరకు వారియధికారములో నేయు
న్నది. టర్కీవారు దీని పట్టణముననున్న ప్రజలహక్కు చేసి
కానా బాధలు పెట్టిరి. టర్కీ సామ్రాజ్యమునకు కానిస్టాంటి
నోపిటెనగరము ప్రధాన పట్టణముగ నున్నది. ఐరోపాలోని
టర్కీ సామ్రాజ్యమునకు నశించిపోయినది. కానిస్టాంటి
నోపిటె నగరమునుట్టుకొని అర్థచంద్రాకృతిగ కొంతభాగము
మాత్ర మిప్పుటికి మిగిలి యున్నది. కానిస్టాంటి
నోపిటె ప్రాముఖ్యమంతయు తగ్గియున్నదని చెప్పవచ్చునుకాని
బాగాదు అట్లుకాదు. దీనినివాళ్ళిప్పుడే తెలుసుచున్నది. దైవయో
గములన విరోధించి సామ్రాజ్యమంతరించినయెడల టర్కీకి
బాగాదు రాజధానికాగలదు.

* * * * *

ఇదిచాల విశాలమైన పట్టణము. టిగ్రిసు నదికివార్య
ములందును వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడకులను పట్టణము
సమానముగలేదు. కుడివైపుననున్న పట్టణముకంటె ఎడమ
వైపు మీదనున్న పట్టణ ముందింతలుండెను. ఇక్కడి వార
క్కడకును అక్కడి వారిక్కడకును వచ్చిపోవుటకు మధ్యన
నంతెనున్నది. పట్టణముమట్టుకు ఇటుక గోడకలదు. దీనికి
మరమృతమట్టుకలయును మైళ్లదూరమునకునీగోడలపట్టణమును
రక్షించవలసియున్నది. మధ్యమత్తమునకునున్నది. ఇప్పుటికి
వెద్దవెద్ద ఫిరంగుల నిక్కడ పెట్టియుంచును. ఇక్కడ రక్షణ
యేర్పాటులేమియున్నదనియు చెప్పుకొలము.
ముఖ్యమైన వీధులతి విశాలముగ నుండును.
టర్కీవారు, అరబ్బులు, వారసీతులు, భారతీయులు,
జ్యూదులెట్లు, క్రైస్తవులు మున్నగు వర్తకులతో నిండియుం
డును. ఇక్కడెన్నియో తోటలుకలవు. ఇదిపూర్వమంతయో
సాభాగ్యము ననుభవించినది. పట్టణములకు ముట్టప్రాయముగ
నుండెను. కాని ఇప్పుడు బాదవగిన వస్తువొకటిలేదు. ఒకటి
రెండు గోరింటునాత్రము చూడవలసియున్నది. మసీదులు,
నగరులుమున్నగువిహారవిన్నదగినవిలేవు. దీనికి కారణము లేక
పోలేదు. పట్టణముని ఒక్కరునుకాశ్వతముగా నిక్కడరాజ్యము
చేయలేదు. తరుచుచేయు నూరించుటచేత, కాశ్వతమైన
పనులెవరును చేయించియుండలేదు.

* * * * *

ప్రజల ఇండ్లు శృంగారముగ నుండును. దాంబికముగ
లేక సామాన్యముగ నుండును. ఇక్కడ దొరలకు చాల యను
కూలముగ నుండును. వివిధభాతుల వారుండినను సఖ్యముతో
మెలగుచుండును. ఒకచోటనుండి మరొకచోటకును వెళ్లు
సభ్యులు దొరసానులుకూడ మేలిమునునవేసికొని వెళ్లవల
యును. టిగ్రిసునది ఈ పట్టణమునకు ఆకారముగ ప్రవహించు
చున్నది. చిన్నపడరలు, తెప్పలు జేసకునెట్లు నీటిమీద లేచి
యాడుచుండును. రాకపోకలు మున్నగువి విహారవే సాగు
చుండును. బాగాదు పట్టణమునుండి ఇక్కడకు స్త్రీయలు
నడుచుచుండును. ఈ యేర్పాటును తునుక్కు కంపెనీ
వారికను చేసిరి. వయసుతక్కువల తమకు కచ్చెలా పట్టణ
ములో పాలిపెట్టుచును. ఇది బాగాదుకు 70 మైళ్ల దూరములో
నున్నది. వయసుతక్కువలనుచిహ్నించువారిని వీరిమీదతీసికొని
పోవుచుండును. బాగాదునుండి, కల్పేలవరకును నాలుమార్గము
కూడకలదు. గుర్రములు, ఒంటెలు మున్నగువానిమీదవర్త
కులు నరుకుటవేసికొని ఇక్కడ బయలుదేరి కచ్చెలకు వెళ్లు
చుండును.

సానిక వార్తలు

నవంబరు దినచర్య

మంగళవారము 23-వ తేది

కాసన నిర్మాణ సభవారి సమావేశము ... న 11 X౦

గురువారము 25-వ తేది

కాస్యకేవల సభ ... సా 4-30 X౦

దీపసూలకేళ - కేసును రేపున సాయంకాలమునందు
6-8 గంటలకు దీపసూలు కేగింపు బడును.

కాలమాంశ్శిక్ష: - నిన్నటి యధిష్ఠి 86-4
డిగ్రీలు; అధిష్ఠానితి 74 డిగ్రీలు.

దీపపోషక సమాజము: - నేటిరాత్రి ౯ గంట
లకు యానమాజులు వారు విజ్ఞానయా బిల్లివహులలో "సాదు
కాకట్టాభిషేకము" యనునాటకమును తెచ్చునవదర్శించును.

చెన్నపురి నిన్ను జాత్యుద్ధారక సంఘము: -
రేపు ఉదయము 8 గంటలకు వెరంబూరు నిన్ను జాత్యుద్ధా
రక పాఠశాలలో స్వామి బ్రహ్మానందగారును, శ్రీ కుండ్ర
కొటిశ్వరరు గారును "నడవడి" అను విషయమును ఉపన్య
సించెదరు.

వై. యం. వి. ఏ వారి సాంవత్సరికోత్సవము: -
రేపు ఆదివారము సాయంకాలము 3-3౦ గంటలకు యాసం
ఘమువారి సాంవత్సరికోత్సవము జరుగును. సర్ యన్. నుబ్ర
మణ్యయ్యరు కె. సి. వి. ఇ. యల్. యల్. డి. గారు శ్రీ శ్రీ
మైసూరు మహారాజగారియొక్కయు, యనరాజగారి యొ
క్కయు ఛాయాపటములను బ్రదర్శించెదరు.

15, 20 తేలమంది నైనితులతోను, వారికి కావలసిన
యధ్యధిక ములతోను స్త్రీ మరులమీద బయలుదేరి బాగాదును
ముట్టించి, నునాయానముగ పట్టుకొన వచ్చును. ప్రస్తుత
మిక్కిల్ టర్కీవారి నేనంతట ప్రకటననున్నది. ఇక్కడకే సహ
య్యము కావలసినప్పటికిని కానిస్టాంటినుపోపిటెనుండిరావలెను.
మరియొక ఉపాయము లేదు. కానిస్టాంటినుపోపిటె
దను బాగాదును చాలదూరము. అక్కడ నుండి
చప్పున సాహాయ్యము పంపుటకు వీలులేదు. కాకనను ప్రాంత
ములందు రహస్యవారును, దార్దికములలో, అంగ్ల, పరానులును
టర్కీకి సుగ్రుక్క తిరుగకుండ చేయుచున్నార. ప్రస్తుత సీతీ
లో టర్కీవారిక్కడకు చాలమంది సయినకులను పంపుట కల్ల
ఒకవేళ టర్కీకి తగ్గినచ్చినప్పుడు కూడ కానిస్టాంటినుపోపిటె
నండి సమయమునకు సాహాయ్యము వచ్చుటకు వీలుండదు.

ఈ రెండు పట్టణములకును దూరము ౧3౦౦ మైళ్లు.
మధ్య నెన్నియో నడుచున్నది. పర్యవహిదేశము. కొండలనుదొలి
వినగాని మార్గములేదు. కొన్నికొన్నిచోట్ల రైలుకే నిర్మాణ
ము కలన కొన్ని ఇబ్బందులుతీసినది. కానిస్టాంటినుపోపిటెనుండి
గింం మైళ్లకును మధ్య కార్యములకు పనికివచ్చు రైలుకే ను
న్నదనకొనవచ్చును. తొండుకొండల నింకను భేదించి
కొట్టువేయలేదు. ఇక్కడ నుండి ఆకతలకు
వెళ్లు రైలుకే నెండు కర్షము. తిన్ననికొట్టులేదు.
ఒకవేళ దారియున్నను ౮,౦౦౦ అడుగులయెత్తున నడిచిపో
వలెను. ఈకర్షములమూట యటుండగా ముందు తరయుచుం
డును. నెలలకొలది దారి కనుపడనేకనుపడదు. తరువాత నీటి
నియాలోనండి, అనుననుసర్యతమువరకు నిరాశుటముగ వెళ్ల
వచ్చును. ఇక్కడ రైలున్నది. సగమువరకు కొండనుదొలిచి
నట్లు చెప్పుచుండు. ఇది ఒకరోజులో జరుగుపనికాదు. అంగ
ళము వంతున దొలిచికొని రావలసియుండును.
యధ్యధు జరుగుచున్న కాలములో నిది పూర్తికాగల
దనుకొనటకు వీలులేదు. అనునకుకొండమీదరెండవార్గములు
న్నవి. వీరిమీదనుండియే టర్కీవారు వెద్దవెద్ద ఫిరంగులను
మందుసానుగ్రహింపు వాని తీసికొనినచ్చివట్టు చెప్పుచుండు.
అలసాపట్టణము దగ్గరనుండి రైలుమార్గమీదకాస్యముఖముగా
ఇప్పుటినువదిరి జరచినువద్దచేరుచున్నది. ఉక్కుకమ్ములతో
నడికినంతెన కర్మిలకాదు: ఇప్పుటికి గదిలోనకదిగువభాగమున
నూరునూరు ఏబదిమైళ్లకును రైలునుజేసి యుండవచ్చును.
ఇక్కడ నుండి బాగాదుకు 24 మైళ్లదూరమేయున్నది. బా
గాదుకు యెనుగుకాటిగిను, ఇప్పుటి ను న నులకు
యెనుగున దూరము లేదు. కాని, ఇక్కడ వి
స్తారము బురదనేల అన్నది. కవ్వసాయము జరుగును. అందు
చే ఈ దారిని వెళ్లుటకు వీలులేదు. 200 మైళ్లు మట్టుతిరిగి టి
గ్రిసునది మీదనున్న మోములు పట్టణమును చేరు కొందురు.
ఇక్కడనుండి తెప్పలమీద నుండు సామగ్రి, ఆహార సామగ్రి
ఫిరంగులను పంపుచున్నారట.

చెన్నపురి ఎక్స్‌ప్రెస్ క్లబ్బు 24వ సాం
వత్సరికోత్సవము: - ఈ సంఘమువారి 24-వ సాంక
త్సరికోత్సవము యానెల 2౨-వ తేది సోమవారము సాయం
కాలము ౫-౧౫గంటలకు జరుగును. వారిష్టకు ఆర్ యన్.
అయ్యంగారు గారు "విశ్వవిద్యాయ వ్యాపనము" అను విష
యమునుగురించి ఉపన్యసించెదరు. గౌ. వ్యాయమూర్తి టి. వి.
శేషగిరి అయ్యరు టి. ఏ. యం. యల్ గారు అధ్యక్షతను
వహించురు.

చెన్నపురి యుద్ధసిద్ధి: - మ్యాజియం నాటకరం
గము: - నిన్నటి రోజుసాయంకాలము మ్యాజియము నాట
కరంగముగా లండను అభియంత్రదర్శకమువారి ననుసరించి
యుద్ధసిద్ధికి సాహాయ్యమును నిమిత్తము ఈపురమునందలి అంగ్ల
నెలముఖులు భార్యలందఱును అభియంత్రదర్శకము జరిపిరి.
అందఱు కొన్ని భాంతి గాధలును "విక్రీ"గాధలను
ఏద్యుంక బడి వి మొట్టుమొదల "ఆమరజాంతివిశ్వాసము"
అనుచేరినాక భాంతియ ముద్ద చరిత్రను
ప్రదర్శించిరి. అందులో పరిశ్రమ యగు
కొక రాణి విజయుడైన పూతునిచేత బడవండుటకు ప్రాణ
త్యాగము చేసికొనెను. రెండవసారి ప్లాప్సు మెచ్చుగారి పరి
ముల ప్రకారము గ్రీకు యాలిసిను చరిత్రను అంకితముగా ప్ర
తి అంకితమునకును 12 మంది దొరసానులు చేషమువేసిరి. ఇం
కు విషయమై చెన్నపురిశ్రీ రిక్తియేషనల్ క్లబ్బువారి మెంబర్లు
చాలారకు సహాయ పడిరి. మూడవసారి "నుండరిచులు కల
లు" అను కథకు బ్రదర్శించిరి దీంతోచేరిన శ్రీ వేషములు అతి
మనోహరముగానుండెను. సినుగాధలు ౧౨ లోను యాలిసిను
గాజునాసి కారాజిరధమును మెంబడించుట అనునదొకటియు
యాలిసినుగారి భార్య వెరిపోవిన వివాహమాడగోరిన వారికి
ఆమె విల్లునందించుట అనునదొకటియు మధ్యమధ్య
శ్రీగవర్నరుగారి బ్యాంకువాయిద్యము వినోదముగా వాయింప
బడెను. ఈ ప్రదర్శకములైన తరువాత కార్యక్రమ దొరగారును,
కార్మికేలు దొరసానిగారును మరొకందఱును మంచిగీతమును
అంగ్లభాషలో బాడిరి. శ్రీ గవర్నరుగారును ప్రభుగారును
ప్రదర్శకమునకు చాల సంతోషించిరి. తరువాత జాతీయ
గీతమును పాడబడినది.

చెన్నపురి భాషాభివృద్ధి సంఘము.

నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు యా సంఘమువారి
తరపున నేనేల మహానుజుల ప్రాధమిక. యన్. కృష్ణస్వా
మి అయ్యంగారు "విజయనగర రాజ్య చరిత్రము" యగునప
డియున్న ఒక ప్రకరణము" అను విషయమును గురించి ఉపన్య
సించిరి. శ్రీ గవర్నరుగారు అధ్యక్షతను వహించిరి. సంఘ స
భ్యులును కొందరు వి ద్యార్థులు ను సభకు వచ్చిరి
ఉపన్యాసకు లిట్లుజెప్పిరి. విజయనగర రాజ్యము కొన్నివిశేష
సందర్భములలో ఉద్భవించినది. అది ౧3 వ శతాబ్దములో
మహమ్మదీయులు ఉత్తరపుకొననుండి దక్షిణపుకొనవరకు
కొల్లగొట్టు కాలములోపొరంభమైనది. ౧౮౮౨ వ సంవత్స
రమున నారాజ్యమునకు గొప్ప ఆపదకల్పినది. అసమయమున
నే ఓభ్రాదేశపు దండుగూడ వారిపైబడెను. గారి మల్లికార్జును
డను రాజుని శత్రువులనోడించి ౧౮౮౫ వ సంవత్సరమువరకు
ను రాజ్యముజేసెను. విరూపాక్షుడను రాజు ౧౮౮౫ వ సంవ
త్సరమువరకును రాజ్యముజేసెను. ౧౮౮౫-౧౮౮౬ సంవత్స
రములో నా న్యయు తానుమరై నందున సలమ
నరసింక రాజు రాజ్యము ననుచుచ్చెను. ఇతడు
దురాశచే నిరాజ్యమును నాకొమ్మచుకొనలేదు. ఇతడు రాజ్య
పరిపాలనమును నేనాధిపత్యమును నుపసద్ధిడెన వరకు నేనాని
వశము చేసెను ఆసేనాని తనయధిపతి యాజ్ఞప్రకారము రాజు
చనిపోయిన పిమ్మట రాజువయసుక పట్టాభిషేకముజేసెను.
గాని తానే మరణ కాలము వరకును ఆనగా ౧౮౮౫ క వత్స
రము వరకురాజ్యపరిపాలన జేయుచుండెను. అంతటినరేపుపు
డగు పీతనరసింహుడురాజ్యమునకువచ్చి ౧౮౮౫వసంవత్సరము
వరకునుపరిపాలనజేసెను. పిమ్మట క్రిష్ణ దేవరాయలురాజ్యమునకు
వచ్చిరి. శ్రీగవర్నరుగారు అయ్యంగారు ఉపన్యాసమునను
అనందించి దీనివిషయమై చచ్చుచుటకు ఎవరైన అభిప్రాయ
ముగలదాఱుని అడిగిరి.

వ్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారిట్లు ఉపన్య
సించిరి. విజయనగర రాజ్యము సాయంతిరాజ్యముగానుండినది
ఏకచక్రాధిపత్యము రావముతోనే దానికి అర్థమువచ్చినది
మనువబడిన ఈ సామ్రాజ్యమును గూర్చి కనపెట్టవలసిన విష
యము లొక నెన్నియో గలవు. ఈ రాజ్యాభివృద్ధియు త్తయ
మును తెలుగు భాషతోను వాఙ్మయముతోను సంబంధించి
యున్నది. విజయనగర రాజ్యమువారి దేశముల నాక్రమించుట
కెన్నడును బ్రయత్నించలేదు. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారువారి
మాటలకు జవాబిచ్చిన తరువాత సి. సి. రాజుస్వామి అయ్యరు
గారు శ్రీ గవర్నరుగారికి వ:దనము లాచరించిరి.

విషయముక్తము.

హిందూదేశపు పేరులు	3
జాబులు, శ్రీమదాంధ్రము	4
బాగాదులము, స్థానికవాస్తవము	5
ప్రభుత్వము	6-7
మన ఇనుపదారులు	8-9
విశేషత్రైవిధము	10
శ్రీమదాంధ్రము	11-12-13
ఇంగ్లీషు తంత్రము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 20వ తేది

శనివారము

మన ఇనుపదారులు.

ఈ దేశమున ఇనుపదారుల పరిపాలనయందు జరిగినంత ఆర్థికాభివృద్ధియందు మరె యెచ్చటను జరిగియుండలేదు. 1912-వ సంవత్సరమున మహా నీయుడు గోకేలే ఇండియా శాసనసభలో విషయమును జర్చకు వెచ్చువరకును మన ఇనుప దారులను గురించి ప్రజలకు శ్రద్ధగాని జోక్యము గాని విశేషముండినది గాదు. ఆతని ప్రయత్నము నలన ఇనుపదారుల ఆర్థిక స్థితిగతులను గురించి సామాన్యముగా విచారణ ప్రారంభమయి మన నాయకులు కొందరు అప్పుడప్పుడు శాసనసభా గృహ సభలలో నేరు ఇతరవిధముల నేరు ఆలోచన లు చేయ నారంభించి తీర్మానములు చేయుటకు నుపక్రమించినారు. ఇటీవల కా. పజల్ భాగ్య కంఠానియందు ఇనుపదారుల ప్రభుత్వమువారి పరిపాలన క్రిందనే యందుకొనవలసినదని తెచ్చిన తీర్మానమును ఆ సభయందు జరిగిన చర్చయు మా చదువరులు స్పష్టమొనగలరు. ఈ రీతిగా దేశమున ఇనుపదారులయెడల దినదినమును శ్రద్ధ హెచ్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు 1914-1915-వ సంవత్సరపు ఇనుప దారుల పరిపాలన రిపోర్టును ప్రకటించుచు అందులో తాము నవీన కద్దటి నవలంబించి నిర్వహించిరి తెలియజేయుట బుద్ధిమతముగా సంతృప్తికరము. మాయెదుట నుండు రిపోర్టునంతయు నేటిదినము విమర్శించుటకు నెడము చాలదు. ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన నవీనకథమును బేర్కొని అది ఎంతవరకు నుపయోగకరమో ఎంతవరకు నాప భూయిష్ఠమో వివరించుట ప్రస్తుతము కష్టము. ప్రజల యనుకూలమును నలంచి ప్రభుత్వము వారు ఇంక నుందురిపోట్లలో ప్రభుత్వమువారి వలంబించిన రైల్వేకారాలనా పద్ధతుల చారిత్రక వివరణమును సంక్షేపముగా నిచ్చుట కును నేడు ప్రభుత్వమువారికి చెందియుండు రైల్వేశాఖల పరిపాలన కంపెనీలద్వారా చేయించుటకు నేర్పడినపరిస్థితుల వర్ణనను చేయుటకును నిశ్చయించినారట! ఈ నిశ్చయమున కనుగుణముగా 1914-15 వ సంవత్సరపు రిపోర్టులో ప్రారంభించుట తోడనే రైల్వేసర్కారు మెట్లు మొదలుపెట్టినదియు నేటివరకు ఎట్లా యుప

క్రమము అభివృద్ధి యైనదియు యుగములు యుగములుగా విభాగించి తెలియజేసినారు. చదువుట కీచరిత్ర యంతయు నాకర్షకముగానే యున్నది. 1844 మొదలు 1854 వరకును కొన్ని కంపెనీలు కొంత ఇనుపదారినిర్మాణము ఉన్నను సక్రమముగా కంపెనీపద్ధతి యేర్పడి యుండలేదు. 1854 లో డాక్టర్ రాజప్రతినిధియొక్క ప్రోద్బలముచే గేరంటీకంపెనీల పద్ధతి ప్రారంభమాయెను. అంగ్ల సీనులో కంపెనీవర్ధులు. వీరచ్చట ద్రవ్యము సమకూర్చుకొనుట. ఇచ్చటకు వచ్చి రైల్వే యట. లాభము వచ్చినను రాకున్నను పని సాగించుట. ఇక్కడి ప్రభుత్వమువారు కంపెనీ పెట్టిన మూలధనము మీద నూటికి నాలుగు అయిదువంతున సం॥ము సం॥ము హైందవదేశపు బొక్కనము నుండి తీసియిచ్చుట. ఇది గేరంటీకంపెనీల పద్ధతియై యెను. ఈపద్ధతియొక్క ప్రభుత్వమువారికి తెలియక పోలేదు. కాని దిద్దుకొనునప్పటికి 1869 సం॥ మయ్యెను. ఈలోపుగ కొన్ని గేరంటీకంపెనీ తేర్చుటయు ప్రభుత్వమువారు వారికి సంవత్సర భృతి కొంతకాల మిచ్చుటకు నొప్పకొనుటయు ఎంతభృతి నిచ్చినను నుపయోగము లేకపోయి ఆకంపెనీలను కొన్నినియమములతో గేరంటీకంపెనీలుగా మార్చుటయు సంభవించి యుండెను. ఇంత గండరగోళము జరిగినపిదప 1869 న ప్రభుత్వమువారు స్వతంత్రముగా రైల్వేలకు ద్రవ్యము అప్పు తీసికొని మార్గములు వైవ మొదలుపెట్టిరి. కాని 1880వ సంవత్సరమున టౌమముల విచారణ కేర్పడిన కమిషనువారు ఇనుపదారి మార్గములు డారిక వేయవలసియున్న దని సిఫార్సుచేయుటతో మరల గేరంటీకంపెనీలు చూపట్టెను. ఈ పర్యాయము నిబంధనలు కంపెనీలకు మునుపటియంత లాభ కారులుగా నుండలేదు. నాటినుండి మరియొక ప్రయత్నముకూడ చేపట్టబడియెను. మొదటినుండి రాజకీయకారణములను బట్టి కాబోలు రైల్వేలన్నియును రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు నిర్వహించుట నిచ్చించెడల వారికి చేరిపోవలయునను షరత్తు జేసిరి. దాని నుపయోగించుకొని కాలము పక్క మైనట్లై రైల్వేలను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము చేసికొనుట పద్ధతి చేసికొనిరి. అట్లు ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనముచేసికొనినశాఖలన్నియు వారి పరిపాలనలోనే లేవు. మరల నాయాకంపెనీలకు కొన్ని టికి కొంత భాగమిచ్చి వారియాజమాన్యముక్రిందనే ఇడినారు. కొన్ని శాఖలను మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు స్వయంగా పాలించుచున్నారు. పైచిత్ర కారణముగ నేటిదినము సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వమువారియై ప్రభుత్వమువారిచే పరిపాలింపబడు శాఖలు కొన్ని, సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వమువారిచే యైనను పరిసరశాఖల యధికారులకు కంపెనీల వారిచే పరిపాలింపబడు శాఖలు మరికొన్ని, ప్రభుత్వమువారికిని కంపెనీలకును భాగముకలసి కంపెనీల చే పరిపాలింపబడు పని యింకను కొన్ని, కంపెనీలవి మాత్రమేయును వారిచేతనే పరిపాలింపబడునవి యింకను వేరు కొన్ని రైల్వేలు కలవు. ఇటీవల లోకలు బోర్డుల రైల్వేలును కొన్ని ప్రారంభ మయి యభివృద్ధియగుచున్నవి. ఈ కథనము ఆంధ్రదేశముగనే యున్నది. ఇంతవరకు ప్రభుత్వము వారు తమ రిపోర్టులో వ్రాసియున్నారు. ఇటీవల

కంపెనీలలో చేసికొనిన బడుబడికలు మొదటికంటె తమకు లాభకరములుగా నున్న ననియు ఇప్పుడు కంపెనీలకు బహుస్వల్పముగా భాగము మాత్రమే కలదనియుకూడ తెలియజేసినారు. ఇంతమాత్రము తో హైందవభూమి తనివి నందుటకు వీలు లేదు. ఇనుపదారులకు సంబంధించిన ఆర్థిక సందర్భముల నది యేలలో కాని ప్రభుత్వమువారు విస్తృతముగా చెప్పుటలేదు. హైందవభూమికి సత్యవసర మగు నిజవసతు లాదిగా గల వానిని ఆలోచింపనైన నాలోచింపక పాశ్చాత్యవర్తకుల సౌకర్యార్థమును హైందవభూమికి వడ్డీఇచ్చుకొను దార్ధ్యమైనకలదా లేదాయని ముందువెరుక లరయక ఇండియా కార్యదర్శి ఇష్టమే యిష్టముగా రైల్వేలను పెంపుచేయుట చేతను మొదట గేరంటీపద్ధతిపెట్టి కంపెనీలవారి మనసునకు వచ్చినరీతిని వ్యయములని కొల్లగొట్టి పెట్టుటకు సొగు కలుగజేసి సంవత్సర సంవత్సరమును నష్టముల నచ్చుకొనుట చేతను ఇప్పటికిని కంపెనీలకు యాజమాన్యము లేకున్నను పరిపాలనాధికార ముండుటచేతను హైందవభూమికి మహా నష్టము కలిగినదని ప్రబలముగా నభిప్రాయము నెల కొని యున్నది. 1910 వ సంవత్సరమునాటికి నికరముగా 40కోట్లరూపాయలు నష్టము కలిగినదనియు నానష్టమును తుడిచివేయుట 1925 సంవత్సరము లోపున సంభవించిన యెడల సంతసింపవలసి యుండు మనియు 1912వ సంవత్సరమున శ్రీయత వాచా గారు వ్రాయుచు రైల్వేకు సంబంధించిన ఆర్థిక చరిత్రమును సంవత్సరపు వరుసగా తెలియజేయుచు లాభనష్టముల వివరించుచు వానికి గల కారణముల స్పష్టపరచుచు ప్రకటించుట యత్యవసరమని మొరపెట్టిరి. నేటి ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టులో నాధిక సమస్య వివరింపబడనే లేదు. అనుబంధములలో ప్రతిశాఖయొక్క చరిత్రయు నియ్యబడినది. అదియు సంపూర్ణ మని చెప్పుటకు వీలు లేదు. 1906 వ సంవత్సరమునుండి యంకెలుపూర్తిగా నియ్యబడినవి అనేకసందర్భములలో 1907 వ సంవత్సరపురిపోర్టు చూడవలసినదను షరా కలదు. కొన్నిటి విషయమున ఆ మాత్రపు సూచనయు లేదు. మద్రాసు సదరను మహారాష్ట్ర ఇనుపదారి (5-6 కేజి) లెక్కలు 1903 నుండి మాత్రమీయ బడినవి. ఇనుపదారి 185 నుండి ప్రారంభ మయినను లెక్కలు మాత్రము లేవు. ఇట్టిస్థితిలో నాధిక సమస్యను ఎంతటిసమర్థులు విడదీయబాలదు. ఇంత రిపోర్టు సిద్ధముచేయించిన ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక పరిస్థితుల చరిత్రమును వివరించుట సులభముగా నుండెను. ఈ పనియు చేయ ప్రయత్నించితి మని తెలుపుటకు గాబోలును రిపోర్టువివరణ పటముల నిచ్చుచు అందులో డాక్టర్ కాలమునుండి రైల్వేలకు పెట్టిన మూలధనమును, మొత్తపు ఆదాయమును, కార్యవిర్వాహక వ్యయముల దామాషాను, రైల్వేల వ్యాప్తిని, మూలధనముపై నికరాదాయపు దామాషాను, మొత్తపు ఆదాయముపై కార్యవిర్వాహకవ్యయముల దామాషాను తెలుపు పటము నొక్కటిని ప్రకటించినారు. అందులో నికరాదాయపు శేఖను చూడగా స్పష్ట రేఖ లేదు. 1857 వ సంవత్సరము నుండు నూటికి మూడు అంతకంటె నక్కువ లాభమే కన్పించుచున్నది. వచ్చీ కమిషనునాటికి (1897 రమారమి సం॥ము

నకు కోటిరూపాయలు నష్టమవుతుంది. ఆ కమిషను నెదుట ప్రదర్శించబడిన లెక్కలనుబట్టి చాగాను వాగ్దానియైనా కౌపున పెళ్ళవలసిందిగా లాభము కంపెనీలకును ప్రభుత్వమునకును చేరి కలిగిన లాభముని యొంచవలసియున్నది. ఇదిగా కంపెనీకి చాటికె వైదు వడ్డీ కేరళి యున్న మొదల ప్రభుత్వమువారు రెండువంతున నచ్చుకొనుచుండిరని యర్థము. ఇంత సందిగ్ధముల కారకరమై ఇంత జాగ్రత్తతో పరిశీలించవలసిన లెక్కను రిపోర్టు వ్రాయువారు సిద్ధముచేసి యేమిఫలము? చేయుచున్న కమిషన్లు? నేటికి కంపెనీ రైల్వే నిర్మాణపు మాడాపుకి హచ్చుగా నుండుటజేసియు ప్రభుత్వమువారు రైల్వే నిర్మాణము త్వరత్వరగా జరుగవలెనను నాదము తెచ్చుచుండుటచేసియు రైల్వే శాఖయొక్క బరు విట్టిదియని ప్రతిపాదునకును తేట తెల్లముగా తెలియుట యత్యవసరమై యున్నది. కావున గాబోవు రిపోర్టునాటి కైనను ప్రభుత్వమువారు రైల్వేల యార్థికచరిత్రను సంపూర్ణముగా సిద్ధపఱచి ప్రకటించుటగాక యని కోరుచున్నాము.

లాహోరు కుట్రశిక్షలు.

లాహోరు కుట్రకేసులో మరణ శిక్షనందిన పదునాల్గవరకు ఆశిక్షను దప్పించి యుదారు డగు హోంజీ ప్రభువర్యుడు ద్వీపాంతర వాసశిక్షతో వదలి పెట్టుటయు అయ్యింది. మహాపాతకమని కొన్ని ఆంగ్ల యాజమాన్య పత్రికలు ఖండించుటయు హైందవ పత్రికలు హోంజీ ప్రభువుగారి హృదయానుతాపమును ప్రశంసించుటయు మాచదువరు లెరుగుదురు. ఆ షిషయమున మన గవర్నరు జనరలుగారు ప్రత్యేక మొక ప్రకటనను వెలువరించినారు. ఆ ప్రకటనవలన కొన్ని కొత్త సంగతులు బయట పడినవి. వట్టిదయా మాత్రకారణముచేత తాము న్యాయ విచారుకుల తీర్మానమునకు మార్పు కలిగించలేదనియు ముద్దాయిలు చేసిన నేరములు అసర్థ దాయకములను విషయమున తమకును స్థానిక ప్రభుత్వమువారికిని విభేదము రాలేదనియు గవర్నరు జనరలుగారు తెలియజేయుచున్నారు. ఈ విషయములలో తమకును స్థానిక ప్రభుత్వమునకును భిన్నాభిప్రాయ మెప్పుడును లేదట! ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రికార్డులను పెట్టిచి ప్రతిముద్దాయిమీద తేబడిన సాక్ష్యమును బహు జా రూ తతో పరీక్షించినారట! అందుపైన ఏమిముద్దాయిలకు న్యతిరేకముగా బలమగు సాక్ష్యము లేదో వారి యందరకును నురిశిక్షితు న్యాయపక్షవలంబకు లగు హోంజీ ప్రభువుగారు తప్పించినారు. కావుననే హోంజీ ప్రభువుగారు తమ్ముడు అనవసరముగా ఖండించి వ్రాయుట కారంభించియుండిన పత్రికాపంపాదకు లాదిగాగల వారినోర్లు మూయుటకుగాను ఈ ప్రకటనలో తాముచేసినది వట్టిన్యాయ మాత్రమే యనియు తుదకుతమ కధికారమున్నను దయాపరత్వము చూపునైన చూపియుండ లేదనియు ఘంటాపథముగ స్పష్టపఱచినారు. ఇండియా సంరక్షణ శాసనమువంటి శాసనము అయియు నుండుటయు నిరంకుశు లగు న్యాయవిచారుకులు తమస్థానపు జవాబుదారినైనను గడింపక డదు నాగ్గరన స్వల్పాధారములపై మరణము నందుడని తీర్మానించుటయు సంభవించినప్పుడు, ఈమాత్రము న్యాయమునకైనను హోంజీ ప్రభువునంతటి మహోదాదుడు కంకణము కట్టకుండుట నిజముగా

మహాపాతకమై యుండగలదు. ఎప్పుడును హైందవలను కఠినముగా శిక్షించుటే చూడవలయు పత్రిక లిప్పుడేమి వ్రాయవలయునో ఇండియాసంరక్షణ శాసనమువీడన హత్తులు కావించ నొడిగట్టి యుండిన న్యాయాధికారుల నేపగిది ప్రశంసించునో చూడవలసి యున్నాము. మారాఠ్ పత్రినిధి గారును ఇప్పుడే సభవయినుండి యొక్క విషయమును గ్రహించివలసియున్నాడు. మేమిదివఱకెన్నియో పర్యాకుములు వ్రాసినదీనిని తాము విశేషపరిశీలుకొఱకు చేసి విశేష శాసనములను తామే రద్దుచేయుచున్నామి హైందవభూమికి న్యాయము చేసేవారు కాబాలరు. ఆ శాసనముల యవసరమింక నెంతో యుండబోదు. సామాన్య శాసనములే తగినంత కఠినము లైనవి కలవు. హోంజీ ప్రభువు గారును త్వరగా సభకారము చాలించవలసినవారై యున్నాడు. ఈ లోపుననే విశేష శాసనములను రద్దుచేసి న్యాయపరులగు తాము తమ కత్యంత ప్రేమాస్పదంబగు హైందవభూమికి న్యాయ మొనర్తురుగాక యని విశ్వసించుచున్నాము. మా ప్రతినిధులును ఇందుకై పాటుపడుదురు గాక యని సూచించు చున్నాము.

వి. సి. ఎస్.

తాత్కాలిక మగు వి. సి. ఎస్. బిల్లు ఆంగ్ల ప్రతినిధి సభలో రెండవ పర్యాయము చరచబడియెను. మన ఇండియా కార్యదర్శిగారు కొంత వివరణరూప మగు నుపన్యాస మొనర్చిరి. అందులో హైందవుల నిర్ణయమునకు సంబంధించి తెలియజేయబడిన నిబంధనలు హైందవుల కన్యాయము జరుగవలదని ఎవకవరమన్న వనిరి. ఆ నిబంధన లేదయో మే మెరుగము. అది ఏల కాననములో నిమగ్నబడరాదో మా కర్థమగుట లేదు. యద్ధ మయిపోవురకును ఈబిల్లును ఆవసరించి నిర్ణయముచేయవలసిన సందర్భముండదని తలంచుచున్నారట! అందులన నిబంధనల నిష్పడే చేయుట యంత విశేషముగా నుండదు! ఇది ఎట్టి కారణమో మా కర్థమగుట లేదు. ఇకయుగోపియనల నిర్ణయ విషయమున తెల్లము తడఁగము ఏర్పడకుండు కమిటీ ఇండియా ఆఫీసు కమిటీగా నుండదనియు హైందవాభివృద్ధిగలవారను హైందవ లాభములను గమనింపగలవారను ఆంగ్ల విద్యాపీఠముల పృతినిధులును నియమింపబడుచున్నవారు వక్కాణించుచున్నారు. హైందవపక్షమున హైందవ పృతినిధి యుండునా యెరుంగ గోనచున్నాము. నోటికూట తెన్ని చెప్పినకు బిల్లుగనే అన్ని నిబంధనలకును స్థాన మేర్పరచినదానితో సమానము కాబాలదు. వి. సి. ఎస్. బిల్లునకు కారకు లగువారు అట్టిమార్గము నలంబింపకుండుట హైందవ భూమిలో నేమాత్రము తప్పి నీరు గాల డనుటకు సందేహము లేదు.

స్వీడను తలస్థ రాష్ట్రము.

‘థెర్మా’ యనుక రాక బ్రిటిషు నౌక. ఆ స్వీడను కేశత్ర సరిహద్దులలోని సముద్రభాగమున ప్రయాణము చేయుచుండెను. జర్మను డిప్టామెంట్ ఒక్కటి ఈ నౌకను గాంచెను. జర్మనులు బ్రిటిషు నౌకను దురముట్టింప సంసిద్ధులగుచుండిరి. ఈ నౌకయు అతయు జానుమండి యొక స్వీడను కేశత్ర బూర్జువో పదవ బ్రిటిషు నౌకకును జర్మను డిప్టామెంట్ రునకును మధ్యనుండిన రంగమున పొడనూపి జర్మనులు తమ యద్ధవాసమాడికి పోవలసిందని యాజ్ఞాపించెను. జర్మనులు కదలక పోగా స్వీడను కప్తాను ఏవిధముగా నైనను బ్రిటిషు నౌకను తాను సంగ్రహించి తీరుచువలెనట! అంతట నిగనాగులును సహాయులును సిద్ధపడిరి! పది నిమిషములు గమ్యున డడిపియినట! జర్మను డిప్టామెంట్ రునకును మరలి తిక దాక పట్టుకొని తనలి పోయెనట! ఈ గాథ చదివినవా నింకను తటస్థ రాష్ట్రముల సామభూతియే వైపునకు గలదో సంకోచించుచుండగలడు!

విక్టోరియాక్రాను

మన మోఘము విక్టోరియాక్రానును సంపాదించుట సామాన్య మగునది అంతచేత వారిసాహసమును సామాన్య మయినదని తలంపరాదు. అది దినదినమున అసామాన్యముయై యేయుచుచున్నదని యెరుంగవలెను. గూర్కాట వర్షియతా

పా యుగతదు : వదిల డదునెమిదగలేదని విక్టోరియాక్రాను బహుమానమును బడెనెను. సెప్టెంబరు 20-న కేసి ఇతనికి గాయములు తగిలెను. అయిన నుఁయొక ధైర్యశీల్యము భటు నకు గాయము తగిలి అతడు జ్యూయలమొదటివరుసకు వెనుక భాగమున పడి యుండుటవలనకు నెను తన గాయములను లక్ష్య పెట్టుక డట్టిగు ఆభటుని కాచియుండి ప్రాతర్వేళ నింకను మంచు ఆచ్ఛాదనము నొసగుచుండగనే జ్యూయల కమ్యూలకం చెను దాటి ఆతనిని మిత్రులందలిభూమికితీసికొనవచ్చెను. మరలి సోయి మరలుద్దగుచూర్కాల నడవేలిరి తీసికొని వచ్చెను. శత్రువులు గుడ్డెత్తుచు కురిపించుచున్నను బ్రిటిషుభటుని సురక్షితస్థానమునకు తేల్చెనట! ఇట్టిసాహసము సామాన్యులకు సాధ్యమగునా?

మహమ్మదీయ సంఘ సమావేశము.

ఈ పర్యాయము బొంబాయిలో చేరబోవు మహమ్మదీయ సంఘసమావేశము ఇదివరకెప్పుడును కని యెరుగనియంత విశేషముగా నుండగలదని యుగోపి యున్నాడు. సమావేశ కార్యనిర్వాహకుల కార్యస్థానమునకు తెల్లవాన దాని చీటి పకువరకును ప్రత్యక్షము కన్పించుచు యున్నవట. ఉత్సాహ మింత మాటట్లుట భువ నూచకము. కేశత్రంతటికిని నొక్కటి యుట దేకీయ నుమా సభా సమావేశము ప్రాతవాన చేతులలో నుండుటచే గాబోయి నెంతో యుత్సాహమును బుర కొల్పించుండలేదు. మహమ్మదీయ సాక్షి సూఫు మైనకు జీవకళతో శోభిల్లుచుండుటకు మిక్కిలి యాసందింపవలసి యున్నాము. మహమ్మదీయ సంఘసమావేశమునకు విజయము గాక! తక్కిన హైందవ భూమి కంతటికిని వారైనను మార్గదర్శకులగుదురు గాక!

సుబేదారుదాస్తు వి. సి.

ఈమహాయోధుడు బొంబాయి నగరముందలి హోంజీ ప్రభుత్వముద్దైద్యకాలలో విశిష్టునందున్నాడు. ఈ ప్రతి యుద్ధమున మానేసాభాగమున ఆంగ్ల హైందవోద్యోగులందరును మడసిరి. నైనికులు దిక్కుతెలియక తిగునలాడుచుండిరి. నేను వారివందరిని చేర్చి కత్తువులవైచి. కందకము నాగ్రమించి తిని విషవాయు రంతలోన న్నాక్రమించి నేను విజయవైచి. నాకు గాయములు తగిలినవి వన్ను ఇంగ్లాండు కేశత్రమునందలి వెలియరువైద్యకాలకు తీసికొనిపోయి చికిత్సచేసిరి. కివరకుపృథువుగానను చేంబల్ గారును వైద్యకాలకువచ్చి నాతో ప్రేమపూర్వకముగ మాటలాడిరి. శ్రీబాబ్బ చక్రవర్తి గారు రచ్చి స్వయముగ హోంబాయిక్రానును నా యంగీకరణమునకు నేను ప్రత్యేక హోంజీకుడ నయితిని- శ్రీవాస నన్ను పృథ్వీసింది- భారతీయవైచికుల పరాక్రమమునకు నాకు చాల సంతసము కలిగినది- వారికి బలకముల నలంకరించుటయే నా కధికారం దకరము. అది శ్రీవాస వెలిచిచ్చిరి. శ్రీరాజపాత గారుగూడ నాకువర్షుల మిచ్చిరి. యుద్ధంంగమున ఆంగ్లవైచికులు భారతీయుల విధికారముతో మామయన్నాగు హోంజీవులు మహమ్మదీయులు ఆంగ్లయులు అనుభేదమే లేదు. పరాసువారు గూడచాల నాదరించిరి. అది ఆయోధుడు చెప్పెను.

అఖిలభారత మహమ్మదీయ సంఘము.

ప్రారంభ సమావేశము.

ఇదివరకు తెలియజేయబడిన ప్రకారము బొంబాయి లాక్ మహల్ హోటలులో ఈ నెల 19-న కేసి సాయంత్రమున సంఘముయొక్క గౌరవకార్యదర్శులు కేశత్రులు స్వీయగారింక సభజరిపిరి. సంఘసమావేశమును బొంబాయి నగరమున జరుపుటకు వలయు యత్నముల చర్చించుట కీ సభ సమావేశమయ్యెను. ఇదివరలో మదరాసు హైకోర్టులో జడ్జి వదలి నలంకరించిన యచ్. వి. త్యాట్టి గారవ్రాసినను సభిష్టించిరి. మహానీయులగు మహమ్మదీయులు వెక్కిరిచి సభకు విచ్చేసిరి.

జె. కె. పీర్షాయి వి. త్యాట్టి గార్లు తాము సమాను మొనరింతుమని తెలియజేయు వ్రాసిన లేఖను జీనాగారు సభలో చదివిరి. సంఘకార్యదర్శులకు నోడ్డును నిమిత్తమొక సంఘవిగ్నాటుచేయబడెను ఈ సంఘము 200 మంది సభ్యులుకలరు. గౌ. అబ్దుల్ హుస్సేన్ అదల్ల పీర్షాయి గారు సంఘాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. మిర్జాఅలిఖునామ్మద్, పెరిష్ కంజీ, మున్నగు ఓరుకుసభావి యన్నగువారు సంఘ కార్యనిర్వాహకులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఈసంఘమున బొంబాయిలో చేరవలసిందైన మహమ్మదీయులు వెక్కిరిండుండుటచే సంఘమునకు చాల శక్తిగలదని తెలియవచ్చినది. “ప్రారంభసమావేశమే బహుచక్కగ జరిగెనది. గాన బొంబాయిలో అఖిలభారత మహమ్మదీయ సభ మిక్కిలి ఉత్కృష్టముగ నెరేరునని నాకు నమ్మకము కలిగినది. కొంతమంది మాలో చేరలేదు. వారి సామభూతిగూడ బడయుటకు ప్రయత్నించుచుంటిని” ప్రసంగవశమున న్యూస్ పేరొ ప్రతినిధితో కలిసి ముస్లిము గారనిరి.

అలహాబాదు నవంబరు ౧౯:- పయోసిద్ధాంత్రికకు
కెయిరో విలేజిరి యిట్లు వ్రాసెను. గ్రీను వారల దీనికులను
సమకూర్చుచునేయున్నారు. కాని దొరతనమువారి అయో
మార్గములవారును పెద్ద పెద్ద బ్యాంకీలవారును తమ కచ్చేరీలలో
నున్న గ్రీను వారిని దీసివేయ నవసరము లేకుండ బ్రిటిష్ అధి
కారులనండ్రియు గ్రీను అధి కారులనండ్రియు యునజ్జల బడయు
చున్నారు. ఇట్టిదియే ముఢానులో జరిగెను. ఇందుకులన మిత్ర
మండలివారియెడ గ్రీకు దొరతనమువారి యభిప్రాయము దెలియు
చున్నది. ఆయనను వారిచర్య లిందుకు కృతీరేకముగనున్నవి.

జర్నలి

జర్నలి వారముల గ్రాములకు శేపుల నుండి సరఫరా లగుట.

లండను నవంబరు 18 — జర్నలి వారముల గ్రామములకు శేపుల నుండి సరఫరా లగుట. లండను నవంబరు 18 — జర్నలి వారముల గ్రామములకు శేపుల నుండి సరఫరా లగుట.

టర్ని

క్రిటియ ప్రదేశమున యుద్ధము.

లండను నవంబరు 18. — క్రిటియ ప్రదేశమున 52 డివిజనులైన లాకముట్టడినలివి జనులందరిని వార్తా సానము వారు ప్రచురించిరి. మూడు మంత్రిగణులు ప్రేమబడినవి. అనంతరమున పదాధిపతియు టర్ని-వారి నెదిరించి క్రిటియ జిల్లాలో తూర్పునకు పశ్చిమమునకు ఉన్న కందకములు పట్టుకొనిరి. ఒక మోనిటరు, క్రూజరులను మునుపటి బ్రిటిష్ ఫిరంగిదళములు అంగ్రునై న్యులు కంచెల నిర్మించి తమ సానముల బలరచుకొనుచును టర్ని-వారి నిలువనై న్యులు అగ్నిని కురిపించెను. టర్ని-వారు అధికముగ ఫిరంగుల గాలిని గారి ప్రయోజనములేకపోయెను. బ్రిటిష్ వారి మరఫరలకు తమ పరిసరములలో కందకములలోని నైపులవై గురిచేయబడింది. అల్లకల్లోలముగ తురుమునై నిలువ తుపాకులు కాల్చిరి. టర్ని-నై న్యులు బ్రిటిష్ సేనల నెదిరించి తెనుకకు నులుతుగ తమ బడినవి. అనై న్యులు కధికమగునై న్యులు కలిగెను. బ్రిటిష్ వారు గొం నై న్యులంతయు తమ యుద్ధమునకు గొనివచ్చిరి.

అమెరికా.

జర్నలి క్రిస్టమును బహుమతులు

లండను నవంబరు 18: — అమెరికాలోని జర్నలులు టెంపెరేచరు వార్తా క్రిస్టమును బహుమతులకు జర్నలి అంకరపు గానున్న ఆంకరపు గానున్న పంపదలచి మిత్ర ముడలివా రభ్యంతరము చెప్పలేదుగాని ఆంగ్లేయ పంపదలచి అమెరికా కలపాలకాఖవాన తెలిపిరి. నాకలవారు వానిని తీసి కొనిపోవుటకు తీరస్కరించుటకు తపాలకాఖవార్డులను చెప్పిరి న్యాయార్థులచేతిలోని టైముస్ పత్రికకు వ్రాసెను.

జర్నలి వారి సంధి ప్రయత్నము.

లండను నవంబరు 18: — లండను టైముస్ పత్రికకు న్యాయార్థుల విలేఖరి ఇటుల తెలిపెను. జర్నలులు వెనెడెంటు విల్లును గాని సహానుకున సంధి కోరడ నిశ్చయ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని నిర్ణయించిన వార్త తెలియుచున్నది. ఇటీవల జర్నలినుండి ప్రి కటన్ దేశమునకు వెళ్లిన వ్యక్తి ఇటుల చెప్పెను. యుద్ధమున కొనసాగించుట అధికముగ జర్నలికి నష్టకరమునకు పురుషుల సంఖ్య తీరించుటకు నికముందు సమకూర్చుట దుర్లభమనియు జర్నలు సామాన్య సభలోని ప్రయత్నములు గ్రహించి యున్నారనియు ఈ విషయమున అమెరికాలోని ప్రధానోద్యోగుల కేమియును తెలియలేదుగాని సంధి కోరకు ప్రయత్నించుటకు వెనెడెంటు విల్లును గానికీ సమ్మతిగలదని వాడించుటకు విలేఖరి మార్చింగు పోషుపత్రికకు వ్రాసెను

చీనా.

చీనాలో జర్నలియులయెడ సానుభూతి గలిగింప బ్రయత్నములు.

లండను నవంబరు 18: — వెకింగు — అమెరికానుండి తటస్థదేశములయొడలలో జర్నలియుల యెగురుకు లింకకు బోవుచున్నది. డ్యూప్ ఆసియాటిక్ బ్యాంకి వారిపై గొనుచున్నంత బంగారమును చీనాలో నెవ్వరును గొనుట లేదు. వీరు ప్రతి తపాలు కోజునను బంగారు నెట్టినగా పంపుచున్నాడు. చీనాలోనున్న జర్నలియులు చీనాలో బ్రయత్నములు చేయుటకు చాల దుష్టులు. వాక్కున అపరాధములు నన్న జర్నలియుల భాగములనుండి డ్యూప్ ఆసియాటిక్ బ్యాంకి వారిల సామ్యునితురు. క్రమము వారికి ఇతర జర్నలియుల క్రమములకు బాకీలు చాలగ నున్నవి. జర్నలి వారి బ్యాంకి వారిల సామ్యునితురు చార్టర్ బ్యాంకి వారును హాంగ్ కాంగు మున్నై బ్యాంకి వారును గూడ బ్రయత్నములు చేయుచును.

స్వీడను

స్వీడను సముద్రములకు జర్నలియు యుద్ధపుటోడలు.

లండను నవంబరు 18: — కోపెనాగెన్ లో జర్నలి యుద్ధపుటోడలు బ్రిటిష్ వారి యొడ స్వీడన్ సముద్రములలో నుండగ బట్టుకొనుటకు జర్నలియుల యుద్ధపుటోడలు పోయి త్నించెననియు వెంటనే స్వీడన్ వారి బాల్కన్ పడక యొకటి యుద్ధమునకు తయారవడెననియు తెలుపబడెను. థెల్లా యుద్ధపుటోడలకి జర్నలియులు ఎక్కి యుండగా స్వీడన్ వారి టార్పెడో వారు మధ్యకు వచ్చి జర్నలి వారు వారి యొడలకి బోవుటను చేసెను. థెల్లా యుద్ధపుటోడలకు పట్టుకొనకుండేముట కెట్టి విధానములైనను ఆచరించునని టార్పెడో వారు యిదిగా చెప్పెను. వెంటనే తమ యుద్ధపుటోడలను యుద్ధమునకు తయారయ్యెను. పదిమినుములవర కంతయు నిశ్శబ్దముగ నుండెను. అప్పుడు జర్నలియుల యుద్ధపుటోడ చురలిపోయెను.

పారశీకము

పారశీకమునుండి రష్యాకు మరలబడిన లేఖ.

లండను నవంబరు 18: — పారశీక దేశ రాజ్యసభాసము ను మార్చి టెండింగ్ నేక టర్ని, జర్నలి, అస్మియా, వాయు వారులు టెండింగ్ నుండి వెల్లిపోయిరి. జర్నలు సాక్షి యు పారశీక దేశ సరిహద్దున కొక క్రొత్త కట్టమును బొందిరి. పర్యావసానములు అధికముగ ప్రాముఖ్యతను కలిగియుండును. యుద్ధమును పర్యవేక్షించుచు నుండు 50 మంది కత్తిపులు కందకములలో విడిచియుండిరి. రష్యా వారు వీరి సానులనుండి వెడలగొట్టిరి. తరువాతకు నై న్యులును రష్య నులు టర్ని సరిహద్దుకు వెంటదరుముచున్నారని. ఈపై అంతయు టెండింగ్ నుండి రష్యాకు ఉత్తరము మూడున తెలియపరచ బడినది.

పారశీక దేశపు రాజు గారు రష్యా (బ్రిటిష్) మంత్రుల కొనిగిన వాగ్దానములు లండనులో రాజకీయోద్యోగుల తన వంతప్రతి కలిగించినవి. ఈ వాగ్దానములవలన చాల ఆశ్చర్యము కలిగినది. కాంతిరావ్ వాచును మంత్రీ ర్యమున చేర్చబడుట వీరికి తృప్తి నొడవగుచున్నది.

ఫిలి

యుద్ధ తంతివార్త.

ఫిలి నవంబరు 18: — రిక్తు టిడినము ఇండియా ముత్రి గారిని తంతివార్త కంటిరి: — సెర్వీయలో ఉత్తరమున ఆస్ట్రో జర్నలు సమన్వయము నుండునకు పోయినవని శత్రువులు చెప్పు కొనుచున్నాడు. క్రివోవనకు పశ్చిమమున వెన్నానది ఎడమ గట్టును బల్గేయనులు మట్టడించుట మానుకొనిరియు, మూడు కోజుల యుద్ధమున వారికి 4000 సమరములు నష్టమైనది యును పరాను వారు తెలియపరచి.

రిగా నగరమున ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగినదని రష్యా వారు ప్రచురించిరి. డ్యూప్ కొలది దూరమున శత్రువులు డ్యూప్ గురుకు చాట నెత్తించిరి కాని తరిమిననుబడి. డ్యూప్ గురుకు పశ్చిమమున వారు కొన్ని కందకములనుండి వెడల గొట్టబడిరి. ప్రిగోది ప్రాంతమున నుండు బాల్కారిగురుద్ద పోరాటము జరుగుచుండెను. శత్రువులు సదిరి సమరములకు రష్యా వారు వారి వెన్నానాడు చెరగొట్టిరి. ఇతర స్థలముల విశేషము లేమియు పుట్టలేదు.

ఫిరంగిదళ యుద్ధములవల్ల సె జరిగియున్న పరాను వారి రిపోర్టులవలన గానగన్నుచున్నది.

యుద్ధభూమి ముంకంతటను ఫిరంగిదళముల అటా దడి అధికముగ నున్నది ఇటాలియులు తెలియజేసిరి. గొరిజి యును వాయవ్యమునకును గుట్టవైపును బలము శత్రుకం దకముల ఇటాలియులు దొమ్మిచేసి పట్టుకొనిరి. ఇటీవల తాము జయించుకొనిన స్థానములవై శత్రువులు కలియుడగ ఇటాలి వారు వానకలీల తరిమిజేసిరి.

రాజనీతిజ్ఞులకు సమగ్ర నాకాదళ ఉపదేశముల సహితులై ఆస్మియా, బాల్కన్ లానుకుబాట్టి, సర్ ఎడ్వర్డు గేగ్గాడు పరాను ముఖ్యమంత్రివర్గముతో మాన్యుటించుటకు గాను పేరిన్ గరమునకు వెళ్ళి.

నైద్యకాలానాక పింగ్లి కా ఆననది ఇంగ్లిష్ భాషలో ముండినయబడెను. సుమారు 20 మంది నిగతీవులైరి.

వీరవూజు

వీరవూజు లెట్టనెంటు గవర్నరుపదవి.

సర్ చార్లెసు బెయిలీ గారు సర్ ఎడ్వర్డు గెయిలు గారికి తనపదవి వర్సింది. ఈ నెల 18 వ తేదీ బయిలీ డి. ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిరి. నవంబరు నెల 18 వ తేదీ సర్ ఎడ్వర్డు గారు బాంకి ప్రాంతమునకు ఈ నెల 22 వ తేదీని సభ జరిగినప్పుడు బిరిస్టాలో పర్యటన మొనరించును. 21-12-15 న కటకములోను 2-12-15 న సుబలపురమును దర్శనము చేసెనరు. క్రిష్టమునకు గల రా చీనా గడ నెడకు. జనరలి మరల బాంకి ప్రాంతమునకు ఫి. బేనరి నెలలో పాట్నా హైకోర్టు ప్రారంభించబడునకు నుండును. 22-1-16 న పాట్నా సగరమునకు మార్చి నెల 18 వ రాంచీలో కార్యర్యా వాక సభలు జరుగును. ప్రస్తుతము బాంకి ప్రాంతమునకు గవర్నరు గారి మందిరము పర్యావ వ్యామూర్తి గారి బస కియ్యబడును క్రొత్త పట్టణమున కొత్త దళములు పూర్తియగు వరకును సర్ ఎడ్వర్డు గారు రాంచీలోనుండును. 1916 న సంవత్సరము ఫి. బేనరి నెల మొదలు నవంబరు నెల వరకును సర్ ఎడ్వర్డు గారు బాంకి ప్రాంతమునకుండును. కొత్త పట్టణము పూర్తి యైనది. విశాలముగ కార్యదర్శుల కార్యాలయము హైకోర్టు గవర్నరు గారి మందిరము నుండి కట్టవలయును గూడ నిర్ణయించినది. యుద్ధ కారణమున కొత్త పట్టణము ప్రారంభించబడెను.

పాట్నా కమిషనరు ఓల్లహు గారిని ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమించుటకు వనంతిగలరు. అట్లు జనగణము ఆయన పని చాలించుకొందురు. ప్రస్తుతము ప్రధాన కార్యదర్శియగు లె మెనూరియరు గారు నెలపు యిగిరి పిమ్మట మరలవచ్చి పనిలో చేరరు ఇంగ్లాండులోనే ఇండియా కార్యాలయమున నుద్యోగమును సంపాదించు కొందురు.

నాకాదళవరులకు బిరుదములొసగుట.

లండను నవంబరు 19: — యుద్ధ కార్యముల ప్రోత్సాహ సములలో మెలిగిన కొందరు నాకాదళవారులకు బిరుదము లొసగబడెను. కమాండర్ వై కొలింగ్ కిల్లర్ను, లెఫ్టెనెంటు కమాండర్లు డేవిడ్ స్టాన్లె, ఎ. జి. నెయూన గార్డు, సి. యస్. వో. బిరుదములును; సేనర్ లెఫ్టెనెంటు హీత్ క్యాంపెర్, యస్. డి. లెల్లరు, హెచ్. యస్. ట్యూ, డబ్లియూ. డి. హేరిన్ గార్డులును బోటునేతును అనునటియన్ని ఆననతనిరి డి. యస్. సి. బిరుదము లొసగబడెను

వీరవూజు

ఇంకా పురాతన భారతీయముల ప్రతాపవర్తనముల చక్కని తెలివితేలితో వర్ణించబడినది. వారి విశేషములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదల కాంధ్రీ యు నుతీముకటి లేదు. వెల కేకకు టైపు 0-12-0 కాలికో టైపు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవ రాయని చిత్రము ముద్రితము. నలయువారు: — శ్రీ పాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి, 7, తంబుకెట్టికిది, నుదరాను

కొనవగిన వార్షిక సంచిక

స్వెన్సరు కంపెనీ వారి క్రిస్టము వార్షిక సంచిక 1300 పేజీలుగలది 25-11-15 న తేదీనాటికి సిద్ధమగును. వెల రు (0-3-0) ఎరుది అణాలు మాత్రమే. ఈ సంచికలు చెక్కు పురి మార్కెటులోనున్న స్వెన్సరు కంపెనీలోను ఇతర బోల్డులను వారి కంపెనీలలోను వారి పుస్తకముల డిపోలలోను హిగిన్ బాదము కంపెనీలోను కూడ దొరుకును.

మీరు ఈ గ్రంథమునకు అడ్వాన్సు పోటీ దారలలో చేరదలచినచో రుసుమి రుచు లేదు. 8 అణాల తపాలబిళ్లలు పంపిన చాలును మీరు పుస్తకము టపాలచార్జి అక్కరలేదు. డి. వే. పంప బడును. 25-11-15 న తేదీకి సిద్ధమగును.

అందరును దీనిమాటయే చెప్పుకొనుచున్నారు. స్వెన్సరు కంపెనీ వారి వార్షిక సంచిక 25-11-15 న తేదీకి సిద్ధమగును. వెల 8 అణాలు మాత్రమే. టపాలబిళ్లలు పంపవలెను. దీనిని ముఖ్యముగా కొనుడు.

వ్యతంతములు

సింహళము గవర్నరు గారు.—వీరు తాత్కాలికముగ జేయుచుండి వెళ్లెదమని చెప్పిరి.

రీవామహా గాథా గారు.—రీవామహారాజా గారు సో నేత్రులు ఉద్వేగమును చూపుటకు ప్రేక్షకులుగా వచ్చిరి.

సర్ బార్తి శాస్త్రి గారు వీరు హిందూదేశమునందలి సినిమాలను చూచి యిచ్చేసి మొదటి తెగలోనివారు. వారు 20 సంవత్సరములు వీరి జాతీయతను త్యక్తము జరిగెదరు.

ఫిల్లిలో మొహమందుగు.—ఈ నెల 10 వ తేదీ ఉదయమున పీపును కందుమున వేలికి పెద్ద పెద్ద మూత్రాన్ని పులు జరుగలేదు అల్లరులులేవు

బాంకిపూరులో వర్షము.—బాంకిపూరులో పెద్దవర్షము కురిసింది సోరేపూరులోని ముప్పాడ ప్రాంతములకును కొన్ని పంటలకును చెరువు కలిగింది గాని చాలావైరులకులాభ కరమైనది.

పితాపురము రాజాగారి జోదాస్యము.—రాజమహేంద్రవరములో చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారిచే స్థాపించబడిన నిమ్మచూర్మిద్వారాసంఘము వారికి పితాపురము రాజాగారు 1000 రూపాయలు విరాళ మిచ్చిరి.

సంస్కృత పరీక్షలు.—బీహారులో సంస్కృత భాషను నేర్చుట పరీక్షించుట యొక్క విషయములను చర్చించుటకు దక్షిణ మహా గాథావారి ఆధ్యక్షత క్రింద విద్యార్థులు లండనున నభివేది వివరములను నిశ్చయించిరి.

దాదాభాయి నారోజిగారి మనుమడు.—దాదాభాయి నారోజిగారి మనుమడు వారిష్టరు జె. ఎ. డి. నారోజి. ఎ. గారికి బహుదారాజ్య వ్యాపకపాలనా శాఖలో ఒక్కొక్క తోడ్పాటు మీనుబడినది.

ఆముగశాసనపు కేసు.—భవానీపురమున నిటీరల కాలాపాత్రోధూమక సత్యయొద్ద నొకకుపాకియు బామ్ర పిస్తాను నుండగ పట్టుకొనిరి ఆరని నాయుధశాసనముక్రింద విచారణచేసెదరు.

స్వశక్తి కరపత్రములు.—సతీపురములో కొన్ని కరపత్రములు గోదలకంటించబడెను. శాంతిపురము పోలీసు సబు ఇన్స్పెక్టరుకును సబుస్టాండుకు రిజిస్ట్రారుకును మహమ్మదీయ సబు ఇన్స్పెక్టరుకునుగూడ కరపత్రములు పంపబడెను.

కృష్ణవారు బండిపోటు కేసు.—ఈ కేసులో ఆజ్ఞాలోని కానివారు విద్యార్థులు చాలమందిగూడ కుబ్బిలో చేరియున్నారని ఆప్రాధునికారాజుసర్కారు వాద్యాల మిచ్చియుండును కానీ చాలమంది విద్యార్థుల నిటీరల పోలీసువారు పట్టుకొనుట జరిగినదని తోచుచున్నది.

ఒక గ్రంథమును నిలుపుచేయుట.—ఆల్బర్ట్ (జులి ఫి కారీస్టా) అను గ్రంథము ఉరుకుభాషలో ప్రకటింపబడినది. ఈగ్రంథమున నున్న మహమ్మదీయల కగౌరవకరమగు వ్యాకరణము. గాన పంజాబు దొరతనమువారు దీనిని చదివెను.

గోధుమల ఎగుమతి.—హిందూ దేశమునందలి గోధుమల ప్రజలు ఎగుమతిచేయునూడదని ఇదివరకు కాంక్షించెను. ఈనిర్ణయముయొక్క గడువు 30-3-1916 తేదీలో యగియనుగాని 10-3-1916 తేదీనుండి లింగిఉత్తర వనరకును గోధుమల నెగుమతిచేయునూడదని ఇండియా దొరతనమువారు ప్రచురించిరి.

తూటాలు పోవుట.—నొక హరిజన్ శాగరము యొద్దనున్న కండ్లబు నొద్దకున్న తోటలు కొన్ని పోయినవి. వాని కొలకు తెలుక గా చెరవాల ఆరణ్యలో నొక గోత్రయందు కనబడెను. అనుమానమువలన వా కనిపియును నన్నెందు చేసిరి.

ఒక స్త్రీయ కంపెనీ గుమాస్తాను పట్టుకొనుట.—కలకత్తాలో ఇండియా జనరలు స్త్రీయ సావిత్రిను కంపెనీలో నరుకులను తూచు గుమాస్తానును టి. యస్. రాయయను నరసిధవానీపురములో జరిగిన బండిపోటుతో సంబంధము కలదని ఆరని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ఈజిప్టువార్తలు.—నూయెజు కాలువనద్ద నున్న నేలకు పూనుబట్టల నొసంగుతెని ఈజిప్టులో ప్రజలను కోరుచున్నాను. తక్కిన రంగములలో పోరుచున్న సంయమితుల కందరికి వలె వీరికి దొరతనమువారును ప్రజలనుగూడ సరిగ సుఖమును పంపలేదు.

రాజప్రతినిధి పదవి.—శ్రీ హరింజిప్రభుగారి నేమరి కొంత కాలము హిందూదేశమున నుండు యసంభవముగాదు. కేవలప్రభుగారి కావడం నితరుని నాకింకను నమ్మకముగలదు. యెద్దసంబంధములగు బాధ్యతలు తగ్గిన ఆయన హిందూదేశమునకు వెళ్లగలుగుదురు.

బ్రిటిషు తూర్పుఆఫ్రికాకు వలసపోవు వారికి ప్రకటన.—బ్రిటిషు తూర్పుఆఫ్రికాకు వలసపోవు వారి యొద్దనుండి ఆచ్చటి యధికారులు స్వాయుసోర్తు (రిహాబిలిటేషన్) పరీక్ష చేయించునని కావున, నిచటినుండి బయలుదేరి వెళ్లు వారిందఱును క్రమప్రకారము గవర్న మెంటు సెక్రటరీ గారు వలస సదు పానుసాములను పొందన పిమ్మటగా నియచటికిపోరాడు.

పంజాబు కాల్యము.—ఆర్. ఇ. పర్యవగాని పంజాబు ఇంజనీరు శాఖకు చేరెదవారు పూలేనరన్ను నీయన కొలత కొలచి జీలమునడిమిద కాశ్మీరమునందలి ఇస్లాం బాదుకు వెళ్లిరి. వందలు రాగుండ చేయుటకు లావులకు లిలుపులను పెట్టాలెనని యుతు జీలమునడికి కొత్తదారి ఏర్పరచవలెననియు వీరు నూదించిరి.

సాణదానము.—తిరుచనాపల్లి తేరదానము వీధియందలి కృష్ణవిలాస లాడ్జిప్రక్కనున్న కాపుయింటిలో రెండు సంవత్సరముల పిల్ల 12 వ తేదీని ఉదయము పగంటలకు పెరటిలో నాడుకొనుచు దగ్గర నున్న నేలనూతిలో పడిపోయెను. వెంటనే ఆ పిల్ల తల్లి కేసు చేయగా ఎద్దెద్ద టెక్నికల్ ఇనిస్టిట్యూటులో నుపాధ్యాయులుగా నున్న శివరామకృష్ణయ్యగారు చచ్చిన నూతిలో యుమికి పిల్లను వైకి తీసి రక్షించిరి.

భర్తబుద్ధి.—బర్మింజిల్లా రాయయర్లములో నుమాన 10 సం॥ జీవించిన జయంతి కృష్ణప్ప గారు తన అసనాన కాలమందు తనస్వామిశత్రు అస్త్రీయందు తన కుటుంబపు వారికి ఏర్పాటుగా ఇచ్చెదగాక తనజన్మ సాధకులకును తన ఆస్తి నుండి 20 శేల రూపాయలకు భర్తబుద్ధిగాను (వీరవిద్యా రుకు అన్న సత్రమునకు) ఏర్పాటుచేసి గత అక్టోబరు 20-వ తేదీని స్వర్గములైరి.

శ్రీ రాజ ప్రతినిధిగారి పర్యటనము.—18-11-15 తేదీ పాటియాల మహారాజావారు భటిండవద్ద శ్రీవారి నెమర్కొనిరి. పిదప మహా గాథావారి దుర్గమున రాజప్రతినిధిగారికి వింకొనర్పబడెను. ఉదయము 9½ కు శ్రీవారు మరల ప్రయాణమై మధ్యాహ్నము 12 లకు చౌతల రోడ్డుకు చేరి ఇచట బికనీరు మహారాజావారు వీరికి స్వాగత మొసగి ఆట నుండి శ్రీవారు మోటారుబండిచే నుకొనునకు విచ్చేసిరి.

విద్యోగకార తేతనము.—గామోదరదాసుగారి పేరట నేర్పరపడిన విద్యోగకార తేతనములను ఆమెకా సంయుక్తరాష్ట్రములో గాని బ్రిటిషువీధులలో గాని మెకానికలు ఇంజనీరులైన వ్యవసాయ విద్యనైన ఆభ్యసించగోరు వారికియ్యటకు 10-10-16 వ తేదీకిగా దరఖాస్తులు మొహులో విద్యాశాఖ ఇంస్పెక్టరు జనరలు గారికి చేరవలెను. దక్షిణాస్తువాగుల తగినవారిని నిర్ధారణచేయుట కేర్పరుపబడి యువసంఘమువారి రిపోర్టును జూచి దొరతనము వారు నిర్ధారణచేసెదని మొహు కారతనమువారు ప్రకటించిరి.

ఒక వితంతు వివాహము.—క్రిందటి సోమవారమునాటి ఉదయమున హైదరాబాదు రెసిడెన్సీ బజారులో పి. వి. శేషగిరావుగారి యింటివద్ద గుంటూరు కాపురస్తులను 20 సం॥ వయస్సుగల ఆలూ లక్ష్మీవారాయణ రావుగారికి తంబుర తాలాకా వదాంగ్రామ కాపురస్తులకు ఆయ్యగారి నుబ్బాగావు గారి కుమార్తెయు 10-10-16 వయస్సుగలిగిన చంద్రమతియును నామెకు వివాహము జరిగెను. వీరికుపురును నియోగ్యస్వామి బ్రాహ్మణ తెగలో జేరినవారు. హితకారిణి పత్రికాధిపతియగు యశ్వీ లక్ష్మీనరసింహంగారు ఆరని భార్యయు ఇంక ఆనీకులు ఆచ్చటికి వెళ్లి వధూవరుల నాకిర్యదించిరి.

మహమ్మదీయ సంఘసభ.—ఈసంవత్సరము నభయ బొంబాయిలో జరుపుట నానుకలు కావన్నను అమెరికసంఖ్య వారంగీకరించుటచే నేనుగూడ సంగీకరించుచున్నాను. అంగీకారము లేనివారందరును నానలేనే తమ యభిప్రాయములను మార్పుకొని యంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాను. దొరతనమువారి యుద్దేశమును గుర్తించి వివాదాస్పదములకు విషయములను సభవారు చర్చింపకుండురనియు మహమ్మదీయ సంఘకారకమును శ్రీ చక్రవర్తిగారిపట్ల గల గౌరవమును కొరతపడకుండు పరిచయమరచియు నేను నమ్ముచున్నానని రాష్ట్రీయమహమ్మదీయసంఘ ఉపాధ్యక్షులకు కాకియల్లి జయరాజభాయి ఫీలి భాయి గారు మా॥ భిన్నా గారికి వ్రాసిరి.

లావలోరు ట్రైకునులో శత్రులకు తగ్గించుట.—దొరతనమువారిటుల ప్రకటించిరి ఈ కేసులో సుబంధించిన యద్వాయూజ చేసిన మహారాజు కృత్యములయొక్క ఘోరు కత్తెయనుగూర్చి రాష్ట్రీ యదొరతనమువారికి ఇండియా దొరతనమువారికి ఆభిప్రాయభేదముకలుగుటలం గాని కనికరము కలర గాని గవర్నరు జనరలు గారుకు సభవారును శత్రులను తగ్గించలేదు. వై విషయములలో సభిప్రాయభేద మిదివరకు కలుగలేదు. ఇకయుండు కలుగబోదు. శత్రులలో నొక్కొక్కరుచేసిన నేరములగుర్చి ప్రత్యేక ప్రత్యేకము సాక్ష్యమునుబట్టి ఆలోచించియే ఇటుల శత్రు తగ్గింపబడినది.

కృష్ణదేవరాయ పుస్తక భాండాగారము.—వై పేర అనంతపురం జిల్లా నెనుగూడ గ్రామమున నొక పుస్తక భాండాగారము 1915 సం॥ జూన్ నెలలో స్థాపింపబడినది. ఆరంభమున 50 పుస్తకములతో ప్రారంభింప బడినను ప్రస్తుతము 180 పుస్తకములను గలిగి దివదిశాభివృద్ధి గాంచును నలరారుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ మాన్యుగు పత్రికలను విజ్ఞాన చంద్రికాగ్రంథమునందలి మున్నగు సంఘములవారి గ్రంథములను వచ్చుచున్నవి. నెలకు చందాల వలన నుమాన 7 రూపాయల వరము అగుచున్నవి. చందాదారులకు పత్రికల దిండును పంపుటకును, చందా కృత్యముగా వరము చేయుటకును, భాండాగారమున నుదయమును సాయంకాలమును చుండుటకు నుమానమున 2 రూపాయలు జీతము చొప్పున నొక నేరకుని నియమించి యున్నాను.

పంజాబు మెడికలు రిజిస్ట్రేషనుబిల్లు.—ఇటీరల చట్ట నిర్మాణసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన వైబిల్లున కనుకుప్పి గను పరచుచు పంజాబు వైద్యసంఘమువారు శ్రీ వారతనమువారి కర్ణి నంపుకొనిరి. వైబిల్లునల లాభము లేనియు కలలగ నేరవనియును పంజాబురాష్ట్రములోని వైద్యుల గౌరవమునకు భంగము కలిగించుచు వాస్తవై కొన్ని నిర్బంధముల విధించునయు,వైబిల్లు అనర్హులగువారిని వైద్యము చేయువంతులచాల దుయు ఈఆర్డిలో తెలియజేయుటచే ఇంతేగాక పంజాబు దొరతనమువారి నేరలోనున్న డాక్టర్లు కానివారిసంఖ్య ఇతర రాజధానులలోకంటె అతి స్వల్పము. ఆకారణమున ఇతర రాజధానుల కనుమాలించు నీబిల్లు పంజాబు కనుమాలించు. జేతయవైద్యవిధానముల కీఆభివృద్ధి కిబిల్లు అంతరాయము కలిగించును. ఇట్టిబిల్లు పంజాబు రాష్ట్రమునకు ప్రస్తుతసూచారమునుబట్టి ఆత్మరక్షకులై యున్నాను వై.ఆ.సి.యల. తెలియజేయుచు మరియొక ఆత్మమౌతి చట్ట మొనర్పబాలని యెడల ఈబిల్లుకు విరువనలసిదని య లేదా వారిలో కొన్ని విషయముల రద్దుపరచవలసి దుయు నుబద్ధసంఘము వారు జేసిరి.

డాక్టరు కృష్ణస్వామయ్యగారి వైద్య పరిషదము వారు తొలగించుట.—నీను (20-11-15) ఉదయము బెజవాడలో గామమోహన భండార మందిరమున పెన్ను పుచ్చుకొనిన జిల్లాజడ్జి దివానుబహదూరు వైభావు రాయయ్య పంతులుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద నొకసభ జరిగినది. పరిషదమువారి తీర్మానమును రద్దుచేయుటకును 101 వత్సరములవరకు నీ కాసనము ననులలోకి తేవంతుట వను లేనిపో యూనాని ఆయుర్వేద వైద్యులకుగూడ రక్షించునట్లు చేయుటకును తీర్మానము చేయబడినది. ఈ కాసనము కేవల మనవసరమని దొరతనమువారు నన్నడిగినపుడే నేను తెలిపిరినని ఆధ్యక్షులు నుడిచిరి ప్రజలు చాల నాగ్నివాతరకులై యున్నార.

పంజాబుశత్రుల ఆద్యక్షులకు ప్రతిఘోష.—శ్రీహరింజిప్రభు గావు రిక్తుదార భాషముగోమాసరి. భారతీయులకుమార్తీయు క: కరముచూపినను మండిపడుట ఆంగ్ల యిండియనుపత్రికలకు పారంపర్య లక్షణ మైపోయినది శ్రీహరింజిప్రభుగారు మరియొకసారి తమ మహద్వానమును రూపిరి.

THE GREAT WAR.

Greece Supplying German Submarines With Fuel.

ENTENTE WAR COUNCIL: FRENCH SATISFACTION.

Government and Compulsion: Mr. Bonar Law's Statement.

I. C. S. BILL IN THE COMMONS: MR. CHAMBERLAIN'S STATEMENT.

[Reuter's Agency.]

GREATER BRITAIN

THE INDIAN CIVIL SERVICE BILL.

Introduction into the Commons.

Mr. Chamberlain's Assurances.

LONDON, November 19.

In the House of Commons the Indian Civil Service Temporary Provisions Bill was passed on the second reading without a division.

Moving the second reading Mr. Chamberlain explained fully the origin and objects of the Bill and the manner in which its provisions would be applied as already detailed in the House of Lords. Referring to the Indians he expressed the hope that the particulars given regarding the measures to protect their interests would convince the House and the Indians that we were determined that they should have full justice in no way prejudiced. Mr. Chamberlain continued:—With regard to the candidates of European birth it is proposed that outside those who may still obtain places under the restricted competition no appointments shall be made. It is believed that it will not be necessary to make any selections in the manner provided by the Bill till after the war is over. It is certainly not necessary at present consequently it is clearly in the general interest that neither the Selection Committee nor the exact rules under which the selections will be made shall be framed till we know what the duration of the war may be and the circumstances with which we have to deal. If I am responsible and I think I can say the same of my successor it will be my desire to get the strongest Committee I can, not a mere India Office Committee, but a committee representing knowledge of India and knowledge of the conditions and qualifications necessary for the Indian Civil Service. It should contain representatives of the Universities and great schools and representatives of the educational system in all parts of the United Kingdom. As already intimated selection will be confined to candidates who have served with the forces. I should imagine that when they interview the candidates the committee will have before them both the candidates' school and college records and their military records. I have no doubt that in that way they will be able to make selection which will maintain the high tradition of the Service.

Honouring the Brave.

Decoration for Naval Men.

LONDON, November 19.

The 'London Gazette' announces that Distinguished Service Orders have been awarded to Commander Viscount Keblum, for services during the landing operations in the Persian Gulf in August; to Lieutenant Commander David Stocks, for a prolonged submarine cruise in the Sea of Marmora, which inflicted much damage on the enemy; and to Lieutenant-Commander A. G. Seymour, for excellent work throughout the operations in Mesopotamia, and sinking a Turkish patrol boat at Nasiriyeh on the 24th July.

The Distinguished Service Cross.

Distinguished Service Crosses have been awarded to Naval Lieutenant Heath Caldwell, for services in Mesopotamia; Naval Lieutenant F. Millar, for services at Aden; Naval Lieutenant H. F. Curry, who landed ammunition on the right bank of the Euphrates on the 24th July, under heavy fire; Naval Lieutenant W. V. Harris, who bridged the Mejenineh Creek under a heavy fire on the 24th July, and to Boatswain Tierney, for services during the landing in the Persian Gulf.

Heroism Rewarded.

Eighteen V. C.'s Gazetted.

LONDON, November 17.

The award of eighteen Victoria Crosses, one Distinguished Service Order, and twenty-nine Military Crosses is gazetted. The recipients of the Victoria Cross include:—Major A. F. Douglas Hamilton, commanding 6 Camerons; Capt. A. M. Read, Northampton; Lieutenant G. A. Maling, Medicals; Sec. Lieuts. A. Flemming Sands, East Surreys; R. P. Hallows, Middlesex; F. H. Johnson, Engineers; A. B. Turner, Berkshires; C. G. Vickers, Sherwoods, and nine non-commissioned officers and men.

Aviator's Conspicuous Gallantry.

The Military Cross is awarded to the actor, R. Lorraine, Flying Corps, for conspicuous gallantry and skill on Oct. 26th, when he attacked a German biplane and followed it from a height of nine thousand to one of six hundred feet. The enemy pilot was hit and his machine fell in our lines.

Government and Compulsion.

A Debate in Parliament.

ALLAHABAD, November 19.

The "Pioneer" special cables:—LONDON, November 17th.—An endeavour was made in the House of Commons yesterday to clear up the situation re-

garding the Government's attitude towards compulsion. Mr. Asquith on the 2nd instant, in expressing the hope and belief that Earl Derby's appeal should meet with an adequate response, added that if bachelors were irresponsible, other means would be taken prior to the calling up of married men to be enlisted under the group system. Lord Derby's statement led recruiters to use the most definite warning that after the 30th instant unstarred bachelors would have no choice. Mr. Asquith being heckled on this statement replied that only Parliament was capable of imposing compulsion. He did not perceive discrepancy between his statement of the 2nd instant and that of Lord Derby's of the 11th inst. Subsequently a debate was raised, and Mr. Bonar Law explained that Mr. Asquith was unavoidably absent owing to war work. Mr. Asquith's dislike of compulsion was greater than his own, but they must have men. He anticipated that should Lord Derby's scheme fail, Mr. Asquith would propose compulsion expecting his countrymen to support. Some local recruiting committee having reported that Tuesday statements in the House of Commons were adversely affecting recruiting, Lord Derby telegraphed an assurance that faith would be kept in regard to married men, and that the Premier's statement was binding.

Control of Military Expenditure.

Sir Fleetwood Wilson's Warning.

ALLAHABAD, November 19.

The "Pioneer's" correspondent wires:—Sir Guy Fleetwood Wilson, in a letter to the "Times" regarding the absence of treasury control of military expenditure, admits that a financial board acting independently and reporting to Parliament would arrest the conduct of the department's business. Nevertheless a small committee reviewing army expenditure as it proceeds with the object of tendering advice to the military authorities without curtailing the armies' activities might help to ward off a potential financial crisis.

Successful Work of a Small Party of British Troops.

How the Germans Report it.

LONDON, November 19.

Field Marshal Sir John French telegraphs that on the night of the sixteenth a small party of our troops forced an entrance in the enemy's front trench near the river Douve south west of Messines and, after bayonetting thirty, returned with the loss of one killed and one slightly wounded, and bringing twelve prisoners. "This," the Field Marshal adds, "is an incident described in today's German communique as the repulse of a surprise attack."

War Council Returns.

LONDON, November 18.

Mr. Asquith and his colleagues returned to London yesterday evening.

FRANCE.

Entente War Council.

French Opinion.

LONDON, November 19.

PARIS.—Satisfaction is expressed in the newspapers at the inauguration of the Allies' Council which it is hoped will be a prelude to fruitful resolutions. The need for prompt action is emphasised by the Municipal Council, which has passed a resolution that allied subjects resident in France should either leave the country or enlist in the French army, those refusing to be interned.

French Bombardment of German Trenches.

In Various Sectors.

LONDON, November 18.

PARIS.—Violent French bombardment of German trenches and organisations in various sectors is the feature of to-day's communique.

Paris Bulletin.

LONDON, November 18.

PARIS.—A communique says the French continued effective concentrated artillery fire and also mining, wrecking German defences at various points. Nothing important occurred with the Eastern army on November 17th on Cerna and Vardar rivers. The Bulgarians on the 16th and 17th attacked north of Rabova in the direction of Kosturino. We maintained all our positions.

RUSSIA.

Enemy Attacks Repulsed.

German Trenches Abandoned.

LAHORE, November 18.

PETROGRAD.—A communique says that a German night attack south west of Olai was repulsed by artillery

TELEGRAMS.

and machine gunfire. Numbers of unburied bodies of Germans are lying around trenches which the Germans abandoned near Lake Sventen. Another German offensive on the left bank of the Styr was stopped.

TURKEY.

Mines Exploded.

Turkish Trenches Captured.

LONDON, November 18.

The "Press Bureau" announces that a most successful attack was made by the Fifty-second Division in the region of Krithia. Everything was carefully prepared. Three mines were exploded, and infantry immediately advanced and captured the Turkish trenches eastward and westward in the Krithia Nullah. British artillery bombarded the enemy reserves, assisted by two fourteen-inch monitors and the cruiser "Edgar" until the ground had been consolidated and barricades erected. The Turkish batteries replied heavily, but erratically. British machine guns caught the Turks in the neighbouring trenches. The Turks' rifle fire was very wild. A Turkish counter-attack was easily repulsed. The Turks' losses were heavy. The British had only fifty units employed, portions of the Royal Scots, Scottish Rifles and Ayrshire Yeomanry.

ITALY.

Italians' Striking Success.

LONDON, November 19.

ROME.—The Italians are tightening the investment of Gorizia and have scored a striking success on the hills northwest of the town.

SWEDEN.

German Warships in Swedish Waters.

Swedish Captain Prepares for Battle.

LONDON, November 18.

How a Swedish torpedo boat offered to fight a German destroyer if the latter seized the British steamer 'Thelma' in Swedish waters is told in a despatch from Copenhagen. The Germans were in the act of boarding the "Thelma" when the torpedo boat came up between, and forced the Germans to retire to their ship. The Captain declared that he would use any means to prevent the seizure of the "Thelma," and both warships cleared for action. An ominous silence of ten minutes' duration ensued, and then the destroyer steamed away.

GREECE.

German Submarine Bases.

Greek Ports Furnishing Supplies.

LONDON, November 18.

A writer in the "Figaro" affirms that German submarines are replenishing their stores at Greek ports, notably Corfu, where oil tanks and pumping machinery have been erected in the grounds of the Kaiser's palace.

EGYPT.

Mobilisation of Greeks at Cairo.

ALLAHABAD, November 19th.

The "Pioneer's" Cairo correspondent writes: Great mobilisation continues, but it is significant that Stan-railways and several of the important banks have obtained permission from the British and Hellenic authorities to retain the services of a large portion of the Greek staff they employ. This is similar to the arrangement made in Soudan and may be taken as symptomatic of the feelings of the Greek Government towards the Entente. Albeit, its attitude somewhat belies them.

SERBIA.

Driving a Wedge Between French and Serbians Fails.

ALLAHABAD, November 20.

LONDON, November 16th.—The latest reports of the fighting proceeding on the left bank of the Cherna river running almost due north and joining the Vardar near Gradiska state that the Bulgarians after many furious attacks realised that the French were unbreakable and are now returning northwards. This means the failure to drive a wedge between the French and the Serbians defending the Babuna Pass. Should the later owing to the outflanking movement from the west retire they will doubtless pass through Prilep towards Monastir joining up with the French enroute. One telegram states that the British are going to Monastir. The line northwards thereof offers natural advantages being fortified.

The journal's (?) Rome correspondent states that a high Italian personality has reported that diplomatic circles have declared that circumstances have assigned Italy the task of sparing the Allies grave consequences of unprecedented treachery which is possible any day in the Balkans. (Pioneer Cable.)

CHINA.

PRO-GERMAN PROPAGANDA IN CHINA.

A Suggested Counter-Movement.

LONDON, November 18.

PEKING.—A message to the "Times" says that German exports are still being shipped from America in neutral

TELEGRAMS.

vessels. The largest buyers of gold in China at present are the Deutsch-Asiatische Bank, who ship large quantities to America by every mail. The Germans in China have abundant money for propaganda among the Chinese. Money is provided by the Deutsch Asiatische Bank from the proceeds of the German shares in the Boxer Indemnity, Anglo-German Loans, and the Five Power Loan which totals two million sterling annually. In addition there are several millions due to Krupp's agents and other German arms dealers. The "Times" correspondent suggests that the Chartered Bank and the Hongkong and Shanghai Bank should make combined effort to supplant the German Bank.

UNITED STATES.

German Peace Proposals.
American Conjectures.

ALLAHABAD, November 20.

The "New York Times" London correspondent says:—The Teutons contemplate a definite move in the direction of peace, probably through President Wilson. The correspondent's informant a high neutral official who was recently in Germany states that the most powerful men of the Empire's council realize that a continuance of the war would be disastrous to Germany economically. Moreover the drain of man power will hinder subsequent recuperation.

The "Morning Post's" Washington correspondent says that responsible quarters have no information on the matter but President Wilson is willing. (Pioneer Cable.)

GERMANY.

Christmas Presents from America to Germany.

ALLAHABAD, November 20.

German Americans recently appealed for the wholesale despatch of Christmas parcels containing food stuffs (scarce in Germany) through the medium of the parcels post where with the Allies have not interfered. The American post office announces that the parcels post to Germany is suspended. The "Times" New York correspondent attributes the suspensions to the refusal of the shipping companies to carry the parcels in question. (Pioneer Cable.)

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 19.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

LONDON, November 18th.—The Austro-Germans claim that their advance in the northern front in Serbia continues. The French report the Bulgarians' abandoned attack on the French left bank of Terna west of Krivolak, and that after three days' fighting the Bulgarians lost 4,000 men.

The Russians report only reciprocal fire in the Riga region. Below Dvinsk the enemy tried to cross Dvinsk but were repulsed and in the west of Dvinsk they were driven from some trenches. Fighting continues near Tartarysk station on the Stry and the Russian artillery dispersed the enemy several times when he approached the river. Nothing important is reported elsewhere.

The French report only artillery actions.

The Italians report great artillery activity along the whole front. The Italians carried by assault strong entrenchments on the hill north-west of Gorizia and repulsed attacks against positions recently conquered.

Mr. Asquith, Sir Edward Grey, Mr. Balfour, Mr. Lloyd George, with naval, military and diplomatic advisers visited Paris and consulted with the French Ministers.

The Hospital Ship "Anglia" was sunk by a mine in the channel. Over 70 lives were lost.

Wheat Export.

To Continue Under Government Supervision.

DELHI, November 19.

The Government of India announce that they have decided to continue with effect from the 1st April 1916, until further orders the existing prohibition on the export of wheat on private account from India which would otherwise expire on the 31st March next.

The Moharrum.

At Delhi.

DELHI, November 19.

The final immersion of the tabots in connection with the Moharrum took place here this morning with the usual ceremonies, but there were no large processions, and complete order was preserved.

The Lahore Commutations.

Government Press Communique.

DELHI, November 19.

A Press Communique says:—The commutation by the Governor-General in Council of certain death sentences passed by the Special Tribunal in the Lahore conspiracy case was not based on any general grounds of clemency or on any difference of opinion between the Supreme and Local Governments as to the gravity of the dangerous nature of the accused, of the conspiracy or the heinous character of the acts committed by the accused. On these points there is no difference of opinion. The action of the Government of India was taken as the result of the careful examination of the facts as proved in evidence against each individual prisoner.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

THE PRELIMINARY MEETING OF
THE MOSLEM LEAGUE.

A Tremendous Success.

Many Bombay Leaders Join the Reception Committee.

BOMBAY, November 19.

As announced previously a preliminary meeting was convened this evening by Mr. Wazir Hussain, Honorary Secretary, All-India Moslem League at Taj Mahal Hotel to make all the necessary arrangements for holding the Moslem League Session at Bombay during the Christmas week. It is understood that the meeting was completely successful. Mr. F. B. Tyabjee, till lately judge of the Madras High Court, presided. Amongst those present were Messrs. M. A. Jinnah, Dawoodbhoy Fazulbhoy, Sheriff Canjee, Currimbhoy Adamjee Peerbhoy, Omar Sobhani, Syed Wazir Hussain, Honorary Secretary of the League, Abbas Tyabjee, A. M. Jeevanjee, Mirza Ali, Mahomed Hussain, A. Dalji, Sulaiman, H. Ibrahim Azhar Ali, Joint Secretary of the League.

Mr. Jinnah read letters of support received from K. J. Peerbhoy and B. Tyabjee. A committee was formed with the object of cooperating with and helping the Secretaries of the League to make all the necessary arrangements for holding the session this year at Bombay. The committee consists of two hundred members, chief among them being the Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtoola Hon'ble Abdul Hussain Adamji Peerbhoy, Mr. M. A. Jinnah, F. B. Tyabjee, M. M. Hajibhoy Cassimaji Peerbhoy, Badruddin Tyabjee, A. Laljee, Mirza Ali Mahomed Currimbhoy Peerbhoy, Dawoodbhoy, Fazilbhoy, Sheriff Canjee, Omar Subhani and others. The Hon'ble Abdul Hussain Adamji Peerbhoy, was appointed Chairman of the committee. Mirza Ali Mahomed, Sheriff Canjee, Omar Subhani, Currimbhoy Peerbhoy, F. J. Lalji, J. H. Lalji, H. C. Tyabjee, D. Fazulbhoy, and Sulaiman Haji Ibrahim, were appointed Secretaries of the Committee. Sub-Committees were also appointed to look after the finance, accommodation and pandal. Mr. Jinnah closed the meeting with a vote of thanks.

It is understood that the committee contains the majority of the leading leaguers in Bombay and hence is very influential. Mr. Wazir Hussain in an interview with a News Bureau representative said that in view of the tremendous success of the preliminary meeting he was sure the session will be very successful and he would try to bring round a small portion of members who are still outside the camp.

The Moslem League's Session.

A Bombay Leader's Letter on Closing up the Ranks.

BOMBAY, November 20.

Mr. Cassamally Jairajbhoy Peerbhoy Vice-President of the Provincial Moslem League in the course of a long letter to the Hon. Mr. Jinnah giving his support to the programme of the League says that he would not have joined even now the movement to hold the Sessions at Bombay but for the decision of the majority. Now that the majority is for holding the session all dissentients must like himself accept it and help to make the proceedings dignified and worthy of the best traditions. He appeals to the community to justify the confidence of the Government and community reposed in them by avoiding all contentious matter and showing that in their constitutional methods they can be sober and moderate at even a critical time like the present and strive to prove themselves worthy as true Moslems and loyal subjects of His Majesty.

A Substantial Appointment to G. O. M's
Grandson.

BOMBAY, November 19.

J. A. D. Naoroji, B.A., (Cantab) Bar-At-Law, grandson of Mr. Dadabhai Naoroji, has been given a substantial appointment in the Baroda Judicial Department.

Contractors Charge Against Pleders.

Sanction to Prosecute Refused.

POONA, November 19.

Mr. Babha, City Magistrate, to-day passed orders refusing to grant sanction prayed for by Dhondram Kirad, contractor, to prosecute Mr. G. M. Patavardhan and B. G. Bhingarkar, Pleders, under Sections 195 and 193 I. P. C. The Magistrate held that the previous attempts made to prove the two words interpolated into the civil suit document had all been based on circumstantial evidence, and it was legitimate they were stopped. In like manner the Magistrate refused sanction as regards certain statements made by the said Pleders in the course of the previous hearings of this very long-drawn out litigation.

MIR DUST V. C. INTERVIEWED.

His Impressions of the War.

The 'Times of India's' Story.

BOMBAY, November 20.

The 'Times of India' publishes an interesting story from Subedar Mir Dast, an Indian V. C., of great deeds that won for him the much coveted honour and an insight into the lot of the Indian soldier. Subedar Dast is undergoing treatment in the Lady Hardinge War Hospital, Bombay. Describing the battle of Ypres he said that when he found all officers, British and Indian, either killed or wounded and soldiers aimlessly running about, he rallied round and made a rush at the enemy thus occupying a trench. He had an unpleasant experience of gas which made him giddy and feel choked in throat. Lord Kitchener and Mr. Chamberlain visited him when he was wounded and was treated at the Pavilion Hospital, England, and talked very nicely to him. The Subedar was filled with joy and gratitude when His Majesty visited him and pinned the Victoria Cross on him himself and congratulated the Subedar on his winning the distinguished Order. His Majesty told him he was highly pleased with the valour of the Indian Army and it gave him great pleasure to decorate the Indian soldiers. The Queen Mother also visited him.

TELEGRAMS.

Then the Subedar referred to the splendid treatment Indian soldiers had from their British comrades and of non-distinction between British, Mahomedan, or Hindu soldiers. The French and the British received the Indians with open arms.

CALCUTTA.

A Weighing Clerk Accused of Dacoity y.

CALCUTTA, November 19.

Mr. T. S. Roy weighing clerk of the India General Steam Navigation Coy. was arrested last night in the Jorasanko section of the town in connection with the alleged political dacoity recently committed in the house of Ballar Chandra Das of Kansaripara in the Bhowanipur section of the town. In his house a couple of alleged incriminating documents are reported to have been found.

Krishnagar Dacoity Case.

KRISHNAGORE, November 19.

In the Krishnagore dacoity case it is believed that approver Noren Sirkar has mentioned the names of many students who are not the inhabitants of this districts as forming a party for the purpose of furthering the ends of the anarchical party and for committing dacoities. Many of the arrests which have been made recently may have some probable connection with his statement.

The Liberty Leaflets.

CALCUTTA, November 19.

Some inflammatory and seditious "Liberty" leaflets were hung on prominent places at Santipur and some were posted at the Post Offices. One was sent to the Sub-Inspector of Santipur Thana and another to the local Mahomedan Sub-Registrar.

Missing Cartridges.

CALCUTTA, November 19.

A few days ago some cartridges disappeared from the custody of a constable on treasury duty at Noakhali. After a prolonged search the cartridges were recovered from a ditch near the Jail compound. The constable has been suspended on suspicion.

BEHAR.

Behar's New L.G.

His Movements.

MORADPUR, November 19.

Sir Charles Bayley handed over charge to Sir Edward Gait to-day and leaves to-night for England. Sir Edward Gait stays at Bankipore till the end of November and then goes on tour after the Council meeting on the 26th, to Orissa. On the 3rd December he holds a Durbar in Cuttack and on the 6th December another in Sambalpur.

Sir Edward spends Christmas in Ranchi and returns to Bankipore in January and remains in Bankipore till the opening ceremony of the Patna High Court in February.

The Second Council meeting will be on the 22nd January at Patna City and the third meeting at Ranchi at the end of March.

The present Government House at Bankipore will be given to the Chief Justice as residence and Sir Edward will stop at Ranchi till the completion of the new Government House in the new city. Thus Sir Edward will not stay here from February to November next. The new city is complete with its grand Secretariat, High Court, Government House and numerous other buildings, but no new work will be taken in hand owing to the war.

Heavy Rain.

MORADPUR, November 19.

Heavy rains have fallen in Bankipore spoiling Sorepur fair festivities and damaging some crops but perhaps doing good to lots of other crops.

PUNJAB.

Diocesan Conference at Lahore.

THE BISHOP'S CHARGE.

Christian Companies Formed For War.

LAHORE, November 19.

The first Diocesan Conference since the Right Rev. Dr. Durrant was appointed Bishop, Lahore was held during the present week. The proceedings opened with the visitation of the Clergy in the Cathedral, when the Bishop delivered the charge. After expressing his abiding gratitude for the generous welcome and warm friendship with which he had been received in the Diocese, His Lordship spoke of the advanced state of Diocesan organisation and realisation. He spoke of the losses the Diocese had sustained during the last three years by removal by the hand of death, referring especially to the martyrdom of Dr. Sulaiman Khan of the Frontier and to the death in action in France of Captain Fergus Mackain, 34th Pioneers. The Bishop spoke of the movement for enlistment of the Punjab Christians in the Army. His Lordship said:—During my tour through Jhang Bar Colony in almost every village I went I found a body of from twenty to forty sturdy upstanding youths of fine physique drawn up as on parade for my inspection with the eager request that I would tell the Government what fine recruiting material was left untouched. The Adjutant-General, after consultation with the Commander-in-Chief, told me they could not at present hold out the hope of the formation of an entire regiment of Punjab Christians, but suggested that companies of Punjab Christians should be enlisted and attached to the Carnatic regiments. This had been done and three Double Companies had been formed. One of Church of England Christians which had been sent to the 63rd Light Infantry Regiment, which is on service in East Africa, and the men had been sent to the Depot at Palamcottah. Two Double Companies of Presbyterian Christians had been formed and attached to the 83rd Light Infantry at Bangalore. News had been received from the Adjutant-General that these men have made a most favourable impression by their fine physique, bearing and conduct.

TELEGRAMS.

The Church and the War.

At the Diocesan Conference held at the Lawrence Hall, Lahore, Rev. Joshua Brookes considered that the fact that seven millions men on each side were intent on each other's destruction, showed only too plainly how far the Church had failed in her mission. Each phase of Christianity was represented in the War, and each branch of the Church had failed. In Germany the Lutheran Church had altogether failed to combat the anti-Christian teaching of Schopenhauer and Nietzsche. The Roman Catholic Church, in the person of the Pope, had failed to grasp the opportunity offered to it of rebuking the German Government with reference to the outrages in Belgium. The Anglican Church and indeed all Churches, had not sufficiently emphasised the inherent wickedness of the war, and there has been growing materialism even among the Church people which the Churches had failed to destroy. He believed that the war would be followed by great stringency for money and some social distress. It was imperative that the Church should teach the necessity of a much simpler life, and secondly she must be prepared to ally herself with domestic movements in favour of arbitration, Government control of armament, and all other things which might make for peace.

Punjab Medical Registration Bill.

Punjab Medical Union's Protests.

LAHORE, November 19.

The Punjab Medical Union has sent a protest against the Punjab Medical Registration Bill recently introduced into the Legislative Council, on the ground that it is calculated seriously to prejudice the independent Medical Profession in the Province, to lower its social and professional status and to impose upon it hard and uncalled for restrictions without conferring compensating advantages or discouraging the continuance of unqualified practice; that a Bill on the lines of the Registration Act in other Presidencies is unsuited to the Punjab, because the proportion of independent practitioners to those in Government service is very much smaller than in the Presidencies, and that, while it affects adversely the independent practitioners of Western medicine, the Bill strikes at the root of all progress and improvement in the indigenous systems of medicine, the existence of which is considered absolutely essential in the present conditions of the Province. For these and other reasons the Medical Union urge that if legislation in the matter cannot take a better shape, the bill should be abandoned altogether, or at any rate be shorn of its objectionable features.

A Book Forfeited.

LAHORE, November 19.

The Lieut.-Governor of Punjab is pleased to declare forfeited to His Majesty all copies of the book in Urdu entitled "Zulfikari Safdari" (Sword of Ali) contents of which appear to the Government of Punjab to have a tendency to bring into hatred and contempt His Majesty's Sunni Mohamadan subjects in British India.

Punjab Irrigation Projects.

LAHORE, November 20.

Mr. R. E. Purves, lately of the Punjab Irrigation Department is now proceeding up the Jhelum river to Islamabad in Kashmir. It is understood that his recommendations include the provision of lock gates and new cutting for the river Jhelum to the control flooding.

UNITED PROVINCES.

Still Further Extension.

To Lord Hardinge.

Earl Kitchener's Chances.

ALLAHABAD, November 19.

Regarding India's next Viceroy the Pioneer's London correspondent writes:—

"Personally I have never departed from the notion that Lord Kitchener's claims will be first considered and I still think that when war's cares release him the Secretary for War will go to India. It is not impossible that there may be a still further extension granted to Lord Hardinge."

Jubilee of the Father of the Civil Service.

ALLAHABAD, November 20.

Sir George Knox, the father of Civil Service in India celebrates his jubilee of active service in this country with one day's leave. Sir George is now at his seventieth year.

Appeal for Woollen Garments.

ALLAHABAD, November 20.

An appeal is being made locally for woollen garments for the troops stationed on the canal and forming part of the Mediterranean Expeditionary Force. More especially is the appeal made on behalf of troops on the Suez Canal as generally speaking these men do not come under public attention and are not provided for in the same manner by private initiative as those fighting on more prominent fronts.

The Punjab Commutations.

The 'Advocate' Praises Lord Hardinge.

LUCKNOW, November 20.

Commenting on the action of His Excellency the Viceroy in commuting death sentences in the Lahore Conspiracy Case the "Advocate" says:—There is nothing nobler and more statesmanlike than tempering justice with mercy. "Speaking about the reactionary Anglo-Indian press the Advocate says: 'True to their traditions they foam with rage when any clemency is shown to Indians. As for Lord Hardinge he had added another link to the golden chain of popular love and regard.'"

TELEGRAMS.

MYSORE

Scholarships for Learning Mechanical Engineering Abroad.

BANGALORE, November 19.

The Mysore Government notifies that one of Damodaras' scholarships will be awarded for study of Mechanical Engineering or Agriculture tonable in the United States of America or Great Britain and Ireland under conditions already published. Applications should reach the Inspector-General of Education on or before first February next. The selection of the candidate will be made by the Government on the report of the Committee appointed for the purpose.

SOUTH INDIA

Dr. Krishnaswamy Iyer's Suspension.

A Bezwada Protest.

BEZWADA, November 20.

A public meeting was held this morning in the Ram Mohun Free Library Hall presided over by Dewan Bahadur Y. Janakiramaiah Pantulu, retired District Judge, to protest against the action of the Madras Medical Council in removing Dr. Krishnaswamy Iyer. Resolutions were passed requesting the Government to cancel the action of the Medical Council and also to keep the Act in abeyance for the next 15 years or else to amend the Act extending it to Unani and Ayurvedic doctors also.

The President said that the Act was thoroughly uncalled for, an opinion he had given when he had been consulted with by the Government. The public feeling here was very pronounced on the action of the Council as being against the pledges given in the Legislative Council and also subversive of the indigenous systems of medicine in which the popular belief is unshaken.

Ceylon Governor Bids Temporary Farewell.

COLOMBO, November 20.

At the last meeting of the Legislative Council H. E. the Governor bade temporary farewell to the Colony.

A Goods Train Derailed.

BERHAMPORE, November 20.

Yesterday noon the Railway line near Kodasingi, two miles north of Berhampore, being repaired, the goods train with engine 168 came on from Chatrapore. The train derailed. 19 goods trucks with the engine smashed up and the passage was blocked. Passengers have been transhipped. The steam crane is expected to-day and meanwhile the Railway employees are busy clearing the line and restoration is expected to be completed in a week.

LATEST TELEGRAMS.

(REUTER)

Albanians Short of Supplies.

ALLAHABAD, November 20.

LONDON, November 19th.—The "Giornale d'Italia's" correspondent at Durazzo says that the Albanians on the Serbian border are short of supplies and are restless. Essad Pasha is losing his influence among the Greeks and is pushing towards Rebrat.—(Pioneer Cable)

The Indian Crew of the "Firenze".

LONDON, November 19.

SYRACUSE.—A steamer has arrived here with forty-nine Indians on board being part of the crew of the sunken steamer "Firenze". The Indians proceeded to Genoa whence they will be repatriated to Bombay.

Conscription and Legislation.

Correspondence Published.

LONDON, November 19.

Correspondence between Lord Derby and Mr. Asquith is published in which the position of married men who have enlisted under Lord Derby's scheme is defined thus, Mr. Asquith concurring:—Unmarried men will be called up first and if apart from munition workers etcetera and others exempted by local tribunals there still remains a considerable number of youngmen who do not join voluntarily then either married men will be released from their pledge or Parliament will pass a Bill compelling young men to serve. If Parliament refuses married men will be released automatically. Lord Derby hopes however that youngmen who do not enlist will be a negligible minority and thus there will be no question of legislation.

War Expenditure.

Mr. Bonar Law's Grave Speech.

LONDON, November 19.

In a speech to-day Mr. Bonar Law said that in order to check extravagance in fighting services, proposals were being considered to introduce into each Department experienced outsiders to supervise expenditure and prevent waste.

Dealing with the financial position Mr. Bonar Law struck the same serious note of warning as has already been sounded by Messrs. Asquith and Montagu. He said that the position was dangerous because so long as we were able to borrow freely there was fictitious prosperity throughout the country which was founded on false basis. The high scale of wages was one of the most serious disadvantages. Necessaries of war were costing three or four times their normal prices and it was impossible for that to go on indefinitely. Representatives of labour as well as of commerce must set their face against any increased pay in connection with war requirements. As Government, he said, we must keep down expenditure and as individuals we must recognise that times may be coming which will require sacrifices from every portion of the community.

వివిధ వార్తలు

నెక మోరుచెట్టు 20 వ తర్సరమలకు వచ్చి కాదు
ఇది ఆ త్రిచెట్టు వారిలోది

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

* * *
* * *
* * *

వార్తాపరిశోధనము

నెల్సన్ గారు ప్రభువు గారి ఖండనము.

అనంతపురం వాణిజ్యమును కూడవలెను.

గతచివరి ఆంధ్రోల్లం 28 తేదీన ప్రభువారియను నగరము నందు వార్తాపరిశోధనమును గురించి వివరించుచు నెల్సన్ గారు ప్రభువు గారు ఇట్లు చెప్పిరి.

"కొన్ని దినములక్రితమే నేను ముంబాయిలో మాటలాడుచు వార్తాపరిశోధక శాఖవారి విజ్ఞాపించి అందరి యగ్రమునకు చాలవరకు ప్రేమకా శాఖాధికారులు జవాబు దారులయి యున్నారని నుడివెరి. ఈ మాటలనే యిప్పుడు కొంచెము వివరముగా జెప్పి యానవలయును. కావ్యలయములు (అభీనులు) ఎట్లును చేయుచున్నారో వివరించెను. అందఱు నులూ వార్తాపరిశోధక శాఖలయనుని యొకటి కలదు. దానికి సర్ ఎడ్వర్డు కెక్ల గారును సర్. ప్రాంతస్వేటను హామగారును అధికారులుగనున్నారు. వీరికార్యనిపుణత్వమును శక్తిని సురక్షములను నేనెఱుఁగెదను. వారెంతయు గౌరవనీయులు. వేరునకు మాత్రము మీరు వార్తాపరిశోధక శాఖలయె కాని, వీరిద్వారా ప్రతిమితమును వార్తలకు వీరి దంపగా జవాబుదారులైన మీరే కాంగ్రెసులయందుగా వాని శాఖలయందు సయినక శాఖవారును పనిచేయుచున్నారని ఈయంద్వయము వారివారి శాఖాధికారుల యంతయు ప్రతిపక్షమునకు కాని యిచ్చటి కాంగ్రెసులయందాకారుల యనువదిలొనడును. ఇంతయేగాక, ఇచ్చటి కాంగ్రెసులయందాకారులకు నెంతమాత్రము ప్రతిపక్షముండగ వార్తాపరిశోధనమును, వార్తానిష్ఠమును చాలవరకు ప్రాంతస్వేటను నే నుగచున్నది. అందు సర్ కుమార్తె గారి యొక్కయు సర్ స్వేటను హామగారియులయు యాదమాన్యులకుండ జనున పని యెంతయోకలదని యిందులకు సుప్రసిద్ధులనును ది. యాధ్యక్షులునునుండ వార్తాపరిశోధక శాఖలయందును గానెవరికా శాఖాధికారులయొక్కయు నావక శాఖాధికారులయొక్కయు సాధ్యనీయులనుంటి యలెరుచు మాటలాడునను. ఈ యేర్పాటులయొక్క యుద్దేశమేమి? సుద్ధమనా ఆవశ్యక ప్రతిరోధక కార్యములను, ప్రాంతస్వేటను మున్నగు కార్యక్రమములను చాచరకు గూఢముగా జరిగవలసియున్నది. కావున, ఈ విషయములను గుఱించినయందవా యేదయినాడ శత్రువులకు తెలియనీకుండుట ఆవశ్యమై యున్నది. ఇందు నేయే వార్తల ముఖ్యములూ, యేయే వార్తల మును నెప్పుడయే శత్రువులకు తెలియగలవో, యేయే వార్తల శత్రువులకు తెలిసినవో మనకు నష్టకరమూ, యాధ్యక్షులుగను నైనక నోకా శాఖాధికారులకు తెలిసినట్లు మనకుకి తెలియజాలదు. ఈ మాటల నేను నోప్పిన నెడకు గాని, శత్రువుల యెడ జూపవలయు వార్తాపరిశోధక కార్యములలోనే మీరు యనుభవ జ్ఞానముల ప్రకృతి యీ సనియును తీరుచున్నదని మాత్రము ఖండితముగా జెప్పవచ్చును. మనకు జర్మను సైనికులను ఖయిదీలనుగా బట్టుకొనినాడు. వారెంతయుగడగో జర్మనులకు చెప్పకయే వారికి తెలియగలదు గదా! మన సయినకులను జర్మనులకు పట్టుకొనిరి. తాము బట్టుకొనిన సయినకుల సంఖ్య వారికి మనము చెప్పకయే తెలియగలదు. మేము విషయముల మాటలు యుంటుండగా, ఈ రెండు సమాచారములను ప్రకటించివో, శత్రువులకు అవినవకలను లాభమేదయు రావోదు. అయినప్పటికి మన వార్తాపరిశోధక శాఖల వానిలో నొక దానిని నిదివరకు నెన్నిమాటలు చెప్పించియున్నారో మిక్కిలి తెలుసును. మన వేదనల గొప్పది ఇయడే స. ఇ. ఇ. వ. వ. గ్రామముగా నున్నచును, జర్మనులచేబడిన మర ఖయిదీల సంఖ్యను తేల్చుక వాపుట ము నెన్నిమాటలాచాచాము. ఈరీతిగా వార్తాపరిశోధక శాఖలకు నాధికారులు నొక్కమాత్రముండలింపవలసియున్నది. ఈమాదిరి కాంగ్రెసు హామగారిలక బ్రిటిష్ ప్రజలయందు అధికారులకు నమ్మకము లేదేమో మన కేంకంపనలని నున్నది. విజ్ఞాపించుచు విప్పి జే మొదలు. యుద్ధావసరములందు సుభయముక వ్వు నిష్ఠా ర ములన్నిటిని యాధార్థముగా తెలియ జెప్పవలసి యును, బ్రిటిష్ ప్రజలకు నిష్ఠాపరమై సాదరముగా భావించి, వారి దృఢచిత్తములకు శంకింపవండిన కొలదియు, ప్రజల కార్యకరత్వము హెచ్చు, కార్యభారములకు అధికారమును హామగారిగలదు ఇతియేకాగ మన జీతగిలు పను. బ్రిటిష్ వాధలను జెప్పవలెను, వారు నుడదుఖిలున జరిగోయిన విషయము తెలియజేసినను, మన ప్రజలు నిశ్చయములయి మౌనము కంటియుగచుచు మాట కల్గు. ఎనావీరచరిత్రములవిమలవలననె

స్థానిక స్వరాజ్యము.

గ్రామ పంచాయతలు.

కృష్ణాల్లం సంఘ కార్యదర్శి, నేయూరి వేంకటసుబ్బా రావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు పంపించుచుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నార:-

జ్ఞానులను, మహా కవులను, ప్రభువులను, వీరులను, ఉదారవంతులను వర్తకులను గలిగి మిక్కిలి ప్రసిద్ధి గాంచిన మన మాతృదేశము అనేక విధముల హిందూత్వకీర్తివై యొక వాటికి మరొకదానిని జేసి పెద్దదానిని తెలివిన గుండెలనియున్నట్టి విషయమును కలుగజేయుచున్నది. ఎల్లెడల స్వరాజ్యమునకై ప్రయత్నించుచు ప్రతి దేశమున దేశీకారులను గలుగుచుండి మనకు మాత్రము కడుపులూని నీర కదలకుండ సోపానములను నడుచుచున్నాము. పాటుపడుచుండటం చాల విషాదకరము. ఎంత ద్రవ్య మార్జించినను ఎన్నెప్పుడును సంతోషించిన, యెన్ని వందల యకరముల సమకూర్చుకొనగా, మృతి నొందు వరకు స్వరాజ్యాపేక్షను వదలక, సంసార సాగరమున తుంగిలేదు, జీవితమును గొంతవరకైనను పోషకా రియునకై కృషి మున్నగు చరమానీయుల నేకట గంబడుచున్నాము. ఇటులా గొంతయుత్యాచాను కనబడుచున్నను దేశీకారులందరి దేశసేవాత్మకముల బయలుపడవలసింటి యి కప్పుకు మహా విఖ్యాతి నొందిన ఏ ఆశ్వాత్మయు యొక్క యర్హతయు చెప్పతగి నున్నది.

ప్రభుత్వము వారు చేయవలసిన పని.

ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వము వారు దేశమును దృఢీకరించి దెబ్బబెట్టక, ప్రజలకు కొన్ని అధికారముల నొసగి, తమి వారు ముఖ్యతతో నడపుకొనక ప్రభుత్వమున స్థానిక స్వరాజ్యము ప్రబలింపజేయు నున్నట్లులే యున్నాయి. పూర్వము మన గ్రామములందు కంచాయితీలు వెల్లెన దాల్ల గలరని యు, వారిని విషయములకు జక్కగ బరిశీలించి గ్రామములకు వ్యాయమార్గముల నడపుచుండినయె, ఏలాటి తగవులను గ్రామముల వేదలకుమనముల జేసి యుండినయె, విషయములు, ఇప్పుడు మనవల్లె జరుగుచున్న విషయముల యెట్లు మనవరము. పూర్వపు మంచి స్థితులను తిరిగి ప్రబలింపజేయుటకై గ్రామపంచాయతలు నేర్పరువవలసియు, తీవ్రత్యా స్వరహాలనయం దభిరుచి పొచ్చింపవలసియు, పంచాయతలు మొదలగు అందరి యగ్రామసాధికారి ప్రజలను కొనట, కధికార మియ్యవలెనయె, ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నించుచున్నార. వారి ప్రయత్నములకు మనకు తోడ్పడవలెనయె. గొంతికాలము పశుపకారము జూపయోగించిన, మనదేశ మింత రాజ్యములతో పాటు పుద్ధివొంది యుండియున్నామన చాగరకు లనిపించుకొనకుచే, మనకు తయై త్రి తిరుగగలకలము త్వరలో రాగలదు.

పంచాయతలు.

ప్రభుత్వము, చెప్పి పురి గవర్న మెంటు వారు కంంం గాని యంతకు హెచ్చుగాని జనముగల ప్రతి గ్రామమున నొక పంచాయతీ సభ నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నించుచున్నా. ఈ సభలకు యుద్ధ పుట్టు విధించుకొను కధికారము కలిగి యుండును. అట్టి పుట్టులను సమకూరెడు మొత్తముల నాల్గవంతు తాలూకా బోర్డు వారెచ్చెదరు కొద్ది దినముల క్రింది ట నొక గవర్న మెంటు మొత్తములను గ్రామభివృద్ధికై పాటుపడు వారికి తాము కొంతసాయ మిచ్చెదమని ప్రయోచించి, కాబట్టి క్రమముగ గవర్న మెంటు గారుమాడ తపద్రవ్య మిచ్చెదమని యూహించుచున్నా. మరియు, నవసరమగుచోట

కదా ప్రాతరము నొకదండులో జేరుటయు అంతకంతకు మన ప్రాంత నివాసులు పెరుగ గల్గుట యును సాధ్యమగును. ఎ. తనపు జెప్పవలె మృతులయొక్క పట్టిక నొక గాయపడినవారి పట్టిక నొక పరాయయనవారి పట్టికయు మొదలగు పొడి పొడి వార్తలతో నెవరివెట్టివారో ప్రజలకు ఆహవాత్సహమును, కాంగ్రెస్ దేశమును కలుగుటెట్లు నేనొకమాటలను అధికారులకు గుంటూరుగలగా జెప్పవచ్చును. జర్మనులయెడ మారతెట్టి వార్తాపరిశోధక శాఖలకు మపయోగించినను మాకుకష్టములేదు గాని, మావీరల ప్రతాపములను, ధైర్యమును కార్యమును తెలియజేయు రీతికలనకులను మాత్రము ప్రోత్సహించినవో మీరు మనదేశ హితార్థము పనిచేయుచుండలేకనియు మీ కార్యములు ప్రజాకంటకులు కాగలవనియు నొకొక పక్కాడించుచున్నాను."

జిల్లాబోర్డు వారును సహాయమును తటస్థమగును. కాబట్టి గ్రామముల కొంతవన్ని విధించుకొనిన వారికి చాలాభయముకలదు ననుటకు సందియము లేదు. ప్రస్తుతపు యూనియన్ గ్రామములలో విధించబడుచున్న ప్రయత్నమును నిశ్చయించుకొనవలసియులేదు. ఈ నూతనపంచాయతలలోని మొదట్ల ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుదు. కాన ఆయా గ్రామములవారు భరించ తగినంతవరకే పన్ను విధించుకొనవచ్చును. జియ్యరూప్యములైనట్టి ఇల్లు కట్టుకొనిగలిగినవారు సరికొకటికై రెండురూపాయలు జమ్మలిచ్చుకొనట భారము కాదు. మరియు, స్వల్ప గృహములగులవారు పొందలా లేక వేదవైతము విధించుకొనవచ్చును. కాబట్టి, ఎన్ను విధించుకొనవలసినవివరము, మాకు పంచాయతీ లవనములేదని, పృథగత్యములేదని గాని తెలిసి హిందూత్వగాని, నిరసించుకొని గల్గు మెంటువారికి నిశ్చయముగలిగి, యానుభవోద్యమమును వింపుంచెదరు. కావున, ప్రజలు కొంచెము సుదృఢీకృతుల కలుగజేసికొని విశేషలాభమును గౌరవమును పొంద ప్రార్థించుచున్నాము. సమయముచేడిన ఒహుకందనాలకును; స్వరాజ్యముయొక్క మొలక క్రుంచుకొనవలె జేత దోహదముగలదు. ఇంతకాత్మకముగా వ్రాసినందుకు మన్నింపజేడెద

గ్రామ నివాసులు

ఇదివరకు జరుగుచున్న గ్రామయూనియనులకును నూతనముగా నేర్పడే పంచాయతీలకును చాలభేదము కలదు. వింగి మిక్కింద భావించవలెను.

పూర్వపు యూనియనులు. నూతన పంచాయతీలు.

- (1) రెండుమాత్రము గ్రామముల ఇప్పుడు ప్రతిరెండుగ్రామములకు కనబా గ్రామములకు మును బిడతీ మునును. మరి కలసియుండి కనబా గ్రామములకు యు పల్లెలు దూరమున నుండున మేలాభముకలదు యుండెను.
- (2) మొదట్ల గాని ప్రెయిము ఇక్కడిట్టి మధికార మియ్యబడుటచే ప్రజలకు చాల గాని ఎన్నుకొను కధికారములేదు. సౌకర్య మేర్పడును.
- (3) కొన్ని మార్గములను ప్రామములకును పూర్ణాధికారము చేయవలెగాని, గ్రామములకి యవసరమనితోచినమార్గలకు నవసరమగునాటికి జెచ్చింపములనే కృషియు చేయవచ్చును.
- (4) ఇదివరకు తాలూకాబోర్డు ఇకనుబోర్డువారు కల్లకవంతు ఆదాయ మియ్యక వారు నిహాయము చేయుటయుదు. తప్పదు.
- (5) వైతఖి విశేషము గలదు. ఇకను స్వేచ్ఛ యెక్కువ కల్గును.

ప్రాతరములు

క్రమక్రమముగ హెచ్చుతక్కుకారముల నిచ్చి గ్రామములలోని విషయములెల్లకు పంచాయతీవారే పరిష్కరించుకొనుటకు తగుమే గొట్టు చేయవలెను. కొద్దికాటి నీరస, మేజస్త్రీలు, కేసులు, గ్రామముగలి పాతకాలు నీటిపారుదల, గ్రామఅడవులు, చెరువులు మత్స్యముల యెలములు, సంకలనావార్తలు, బండ్లబోడ్డు, గ్రామముల మృతులపనులు, మొదలగునవి పంచాయతీల కొప్పగించబడును. నీటిబట్టి నూడ చాలయధికారములను త్వరలో పొందగలమని కలబడుచున్నది కావున, జేశాభిమానులందరు తమ శ్రద్ధపు మ్రోసి, గ్రామములలోని ప్రజలకు తేటతెల్లముగజెప్ప వారందరు ఏకగ్రీవముగ పంచాయతీల నేర్పాటు జేసికొనులాగును చేయగోరెను. ఏ గ్రామములయైన తమకు యుపసంహరి జెప్పటకు సాహసంపరనియు, నెల్లరు మిక్కిలి ముత్యాలుతో అంగీకరింతురనియు, తలచెదరు. మాకు వేల పనులతో గ్రామముల విషయమున నేర్పాటు చేయవలసిన పంచాయతీలను సూర్ప ముందు విరచించెద.

ద్రావదీ స్వయంవరము

అరుదుడు నుర్యమంగ్రము తేగ వేయు చిత్రపటం చిత్రీకరణమును అవసరమందెక్కుము సంపాదించి ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఎ.యస్. రావుగారిచే వ్రాయబడినది. ఇందు నవరసములు అద్దయ కట్టిల్లు మాయమిడి. నేయేల నిది ప్రతియుట శివక నువదగినదని చెప్పటలతో పరిశ్రమోక్తి యెంతమాత్రము లేదు.

గ్రామస్వరము ౦-౬-౦ పాటో గ్రామ ౦-౨-౦
వి. పి. చార్లీ ప్రత్యేకము
కె.యస్.యస్. సోమయ్యలు అనుసర్యు,
(289) బుక్ స్టెల్లస్సు, రాజమండ్రి.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

(151)

మనుష్యులకు నరప్రసాదము
దోమలు, వల్లులు, చిరుటలు,
చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురు
గుల కాధల నుండి వీలగింప
బడుదురు.
ప్రపంచప్రసిద్ధి వడిసిన జపాను
చారిత్రా గ్రంథము చెయబడినది.

కాటోల్ పాడరు,
వల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగు
లను నశింపజేయును. టికెట్ 1-కి ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12
మీ ఆరోగ్యవ్యాధులకు చీమలను పడక తీర్చుటయు వల్లులను, దోమ
లను, పుస్తకపేటికలను చిరుటలనుండి కాపాడును.
పేగు, ప్రేఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాజింప కాటోలు నిన్ను కాపా
డుచును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండ నేరదు.
అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమతి
ములను పొందినది. అజమి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జపాన్ చారిటీ కమిటీ
చేర్చబడినది. పాడరుపాట్లములు మాదిరియాయటమ గాను అర్థశాస్త్రీకి కమిటీ
కంటబడును. ప్రతిబూర్జనుండి వ్యాపారము తమ వీరువారు పొట్టు, బిల్లు,
విడిదిగా వ్యాపించవలయును.
పోలు ఏజెంట్లు:— టి. హరతిండు కో,
16 వైవాటాను నోడ్డు, మదరాసు
286

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రవచనము

ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేరియున్నవి.
కొన్ని ప్రతులే మిగిలి యుండుటకల్ల శ్రీధ్రుములోనే వ్రాసి
తెప్పించుకొనవలయును.
బాల, ఆయోధ్యా కాండములు గింపానుల కాగితములు
కాలికోలైంకు గిట్టుపేస ౧ సంపుటం రంగుటములు 3-౮-౦
అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గింపానుల
కాగితము కాలికోలైంకు ౧ సంపుటం రంగుటములు ౪-౮-౦
యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦
తైత్తిరీయోడిపక, రాంపానుల కాగితములైన నుంచి
అయ్యు మేలైన కాలికోలైంకు బాల, ఆయోధ్యా
కాండములు చేరి ౧ సంపుటము గి-౦-౦
డిబ్బో అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాం|| చేరి ౧ సం|| గి-౮-౦
డిబ్బో యుద్ధకాండము మూడుభా|| చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦
శ్రీరామకాలింద్యము ౦-౮-౦
(285) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో,
ఆనంద ముద్రాలయాధి కారులు, మదరాసు,

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారు వైకిల్లు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు స్వీస్
కాన్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆద్రుకు వ్రాయును.
ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేష కాలము నుండి
మోటారు వర్తకమున ప్రసిద్ధిజేసి మహారాజులు, రాజులు,
జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త
కాన్సుగాని, పాత కాన్సుగాని మంచిగాను తీసివెళ్ళగలరు.
తిరుగ మీ కాన్సును కావలసినయెడల అమ్మియియ్యగలరు.
ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు
కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానములు యావత్తును
మీకు చౌకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకియ్య
గలరు.

(1) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras

మదరాసు మోటారుఇంజనీర్స్ క్లబ్బు

24 జనవరి పీటర్సురోడ్డు
(288) మాంట్యురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపుటానము
ను, బోధనాభ్యసముల గలవును. పుట్టేక గమక:—
పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగవలయును, భోజనాదికములు
న ఏర్పాటుచేయబడును. బ్రీటిషుల ప్రభువును క్లాసుప్రారం
భమును తయారైన వైవాకరికి శిష్యాత్వముచేయబడును. స్వల్ప
సంఖ్యయేదీనియబడును. మనోజుగారికి వ్యాసకొడుడు.

శ్రీలపాట రామాయణము

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము.
వినుటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి
అందకరముగ్గానుండు 200 పేజీలకు గ్రంథము—వెలపుస్త
కము 1 కి, తపాలా కులి సహా ఒక చూపాయి పది పుస్తక
ములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము.
పుస్తకములు దొరకెడు స్థలము.
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
శ్రీరామవిలాసము, రాజమండ్రి.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులాలికెక్కి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖింపబడినవి.
డిసంబరు నెల 31 వ తేది తాళుగ నొకసారిగ వాడుగు హస్తముల విజయగల మామండుల గొనువారలకు
క్యాలండ దుచితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.
ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము	పండ్ల పొడి	మోహినీ తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనము డి పో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

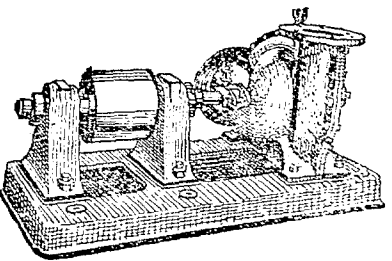
ఈ యుద్ధమునన క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవల
యావారంగము గలగలదు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈపుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశోధ
విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక
మేనుమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిభువనభ్యుదయను అవశ్యముగా జనర
వలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర ప్రొ. నుజేంకర్ నోవిట్టి,
ఆలంకరిత్రా బొంబాయి, 157 బ్రాడ్వే,
(219) 96 మాంట్యురోడ్డు, మదరాసు.

చూడండి! చూడండి! చూడండి!
మదరాసునుండి మీకు ఏసామానులు ఎన్ని ఎంత
విలువగలవి కావలసియున్నను మీకు వ్రాసినయెడల స్వయ
ముగా ఖరీదుచేసి సరసమైనధరలకు మంచిసామానులను కంపె
దను. ఒక్కసారి పరీక్షించి చూచిన మీకే తెలియగలదు.
విలాసము—గోకేలు ఏజెంట్
6 మీషను చూసు
(290) 42 వాలాబారోడ్డు, మదరాసు.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు
'టెన్ గైరో'ను వింపిన నీరుతోడుయంత్రము
(పంపు) లేదు.
పేరొందిన మధ్యస్థలావకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

పైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.
గృహపాపయోగమునకును,
తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

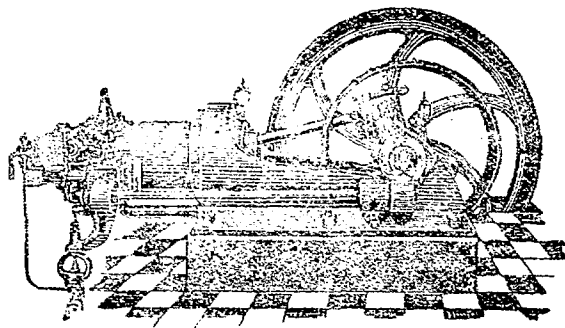

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల
సినచో క్రిందిఆద్రుకు వ్రాయుడు.

టెక్స్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

రాబుసన్ సెమిడిసెల్ కుండాయలు (కరసపాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టుములవరకు వలకు స్పేరు సామానులు సహా స్టాక్ లో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, శాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

దేనిపాక్కును స్టీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయింగర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగల్ల నీళ్ల కంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో నుంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుండాగించు బొగ్గుగారూపు, టెటర్టులున్న, బియ్యముచేయు హద్దల పేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్ను దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువారు దయచేసి మాకు వ్రాయును.

ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీ కంపెనీ,

(హాంబిల్ట్ నులు:— బెజవాడ, తంజావూరు.) ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

(255)

వనోపధి సారసపరిల్లా.

ఇది దేశాదునందులు సెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్లపొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు నీరగపట్టు, రక్తవికారముగలనగలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడితంతు వలకు తృప్తికలిగించును. సెత్తురు కుడిపడి చర్మదోషమును, దీనివలన కలిగిన నుకలు, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడినే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా కల రూ 1-4-0.

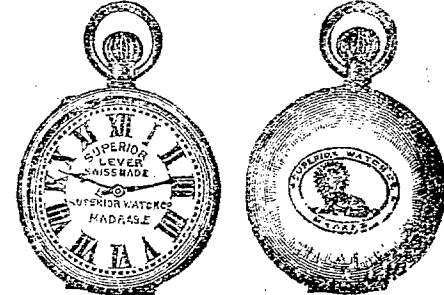
కుప్పుకుమందు:— ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు నీరు మందు) నాగల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకలిపి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

పొప్పెత్తుకు:— విశ్లేషి. సావంత్, గజక, పనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 124 No. 2, Bombay.

(184)

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

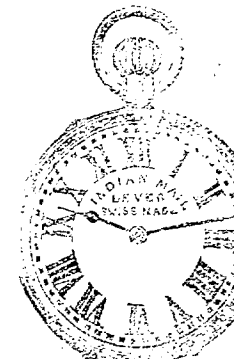
5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్తేజి 0-4-0.

మే మిదికలకు గొడవలేదనలు స్విడ్జర్లాండు నండి తక్కువ ఖాతా వై గడియారమును రప్పించి యంతయు తృప్తికరముగా పంపుచుండిరి. యిది తెలిసిగోచే. ఈ ఘోర యధ్వనమును ననుభవించు ప్రయాణికులు దేనిదొక మనఃకలకన్న మేలి మిగ నుండకలయును. క్రిందపై వై చిత్రమున నుండుమారి గడియారములను ఈమండలము రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు కట్టుబడికర్చులు అధికముగ కలిగినను లీదసాదలును కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో నదేజలకే యిచ్చెదము. మానుకటి గడియారము రిఫ్ మువ్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్ట మువ్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని నుంచి చూచినయెడ భేదము తెలియును. ఇందు మా కంపెనీపేరు ఎల్లరీతితో దైత్యమిద నుండును. (రిజిస్ట్రేషన్) గుర్తుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముతలో చెక్కబడియుండును. ఇందు మాకు రిజిస్టర్ ప్రొఫుమాక్కు దీని పనివానితన మున్ను చక్కబాధముల కెంపు లుండుననియుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలైనవి చేరవు. జేయే! ఒకటి తెప్పించిమాడుడు ఈగడియారము నుంచునెట్లెమిద మాకంపెనీపేరు గడియారముపేరు గిల్ట అక్షరములతో నుండును. వెల్లెమాట లోకట్టున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రూ. 3-0-0 పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

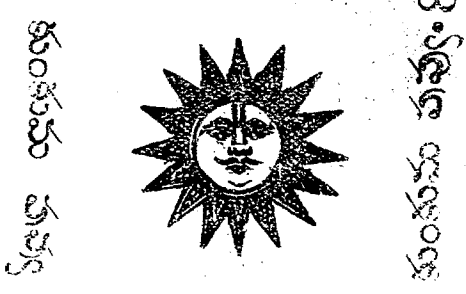
5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకోటై సిద్ధముపబడినది గాన నెవరికడనుండదు. లీదసాదలును గొనుడు రనియే తక్కువ ఖాతా సంచితిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియును. దీనికి వెనుకముతపై ముద్రపేరు ముక్క చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత గడియారములకు తప్ప దేనికినుండదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మాకును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నెలవక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పడుగల్గినను, బారిపడినను, నుక్కుపుష్కరించినను కొన్నిగడియారములకులె ఆగదు. సరియైనకాల మాను చూపుచుండును. మే మారకవర్తిండుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని పరీక్షించిన సర్వానంతరమును తెలియును. గడియారము వెల్లెమై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెల్లెలోపల గ్యారంటీపత్ర ములికించుయిండును.

- ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో 8-0-0
ఈగడియారములను మావద్దగోరును.
ఇంగ్లీషుమెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
రంగునాన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
మాచిరునామా:— సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్ నెం 167, మదరాస్

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్గమో స్పష్టము గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెన్ను మొదలుగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎక్ నారాయణ అండ్ కంపెనీ. (83) 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలజేద భేదములు లేక ఆబాలకృద్ధులకు శ్రీపురుష లిరువురును సేవించిన ఎప్పుడును నిరోగులుగ నుండగలరు. మనమంజరి మాత్రము. 40 గల డబ్బీకయము రూ 1-0-0 రాజవైద్య సారాంశాణి కేశవజీ (188) 20 చీబాబాకోరోడు మద్రాసు.

గంధకరసాయనం. ఇది కుష్మిపులు, నకలచర్మరొగములు, సుమస్త పాత సనాయిలు, కెగలు, వాయునలు, రణములు, మచ్చలు, పుండ్లు, జల మలబద్ధము, రసదోషము మొదలగువాటికి బ్రహ్మాస్త్రము. 2, 3 డబ్బీలు చాలాను. 20 కులకుల డబ్బీ రు. 2-0-0. లక్ష్మీకర తాంబూలమాత్రము:— సువాసన గలిగి రుచికరము గా నుండును. అశీర్వాదు, కడుపుబ్బరము, వాయున, ఆరోచకమును హరించి ఉల్లాసము నిచ్చును. 200 మా॥ సీసా 0-2-0. వి.పి. చార్లె వేరు. (0-2-6) విశ్వలంపి 1 సీసా పంపబడును. (254) ఆయుర్వేదసూత్ర, హిందూరు. (గుంటూరు జిల్లా)

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంఘిక వెలువడినది. (గంధక రూ:— 1. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

వైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచిలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశిరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచిక వి. పి. గా పంపుచుము. నలుమువారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కాలపేటి, మదిరాసు అని వ్రాయుడు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు. తంతి విలాసము:— "ఉమ్మడియార్" ఇందుక్రింద కనుకరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటులు ఇమిలేవక కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడ కాసులు అణాకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటెలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము. (83)

